

SUN APOCALIPSIS JA' SC'OPILAL TI C'USI CHC'OT TI PASELE TI I'AC'BAT SNA' TI JUANE

**Ja' sc'opilal ti i'ac'bat sna' ti
Juane yu'un ti Cajvaltique**

1 Avi hun to ja' sc'opilal ti c'usi
po'ot xa chc'ot ti pasele ti
i'ac'bat sna' ti Jesucristoe yu'un ti
Diöse. Yu'un ti i'ac'bat sna' ti Jesuse,
yu'un hech chijyac'bucutic jna'tic ti
ho'ucutic ti chcäjvalintique. Hech
yu'un laj stac talel ti xch'ul abate,
tal sc'oponun ho'on ti Juanune,
ho'on ti chi'abtej yu'une. ²Hech
yu'un ho'on Juanun chacalboxuc ti
melel ti hech ni'ac'bat quile. Melel
ti hech laj ca'i ti sc'op ti Diöse ti laj
yalbun ti Jesucristoe.

³Ti much'u chavta avi sc'op Dios
li'to, ja' chich' bendición. Chich'ic
bendición uc scotol ti much'utic
cha'yique mi chaq'uic ti yo'ntonic
ti c'usi ts'ibabil li'to yu'un po'ot xa
chc'ot ti pasel.

**Ja' sc'opilal ti lic sc'opon ti carta ti
hucchop quermanotique ti Juane**

⁴Ho'on Juanun, chajc'oponoxuc
ti carta ho'oxuc ti hucchopoxuc
ti ach'unojbeic sc'op ti Diöse te ti
hucub jteclum te ti slumal Asiae.

Ac'o yac'boxuc yutsil avo'ntonic,
ac'o yac'boxuc jun avo'ntonic
ti Diöse ti stalel oye, ja' ti oy ti
vo'onee c'lal mu to chmeltsaj
ti balumile, ja' ti oy uc ti ora
to xchi'uc ti oy sbatel osile. Ti
cha'ac'batic yutsil avo'ntonic jun
avo'ntonic, ja' ti sventa uc ti Ch'ul
Espíritue ja' ti huctos yich'oj sbae
hech yu'un jelaven yutsil. Ti Ch'ul
Espíritue te oy uc ti stojol ti Diöse.
⁵Ja' ti sventa uc ti Jesucristoe ti jun
yo'nton cu'untic hech xu' ti jch'untic
ti c'usi chijyalbucutique. Ja' ti
primero icha'cuxi loq'uel ti ch'en, ja'
ti sventainoj scotol ajvaliletic li' ti
balumile. Ja' ti c'uxucutic ti yo'nton,
laj spocbucutic loq'uel jmotic ti
xch'ich'ele. ⁶Ja' ti laj xa st'ujucutic
yu'un ti jchi'intic ti pas mantal.
Laj xa st'ujucutic yu'un paleucutic
nijc'ot xa yu'un hech chij'abtej
ti stojol ti Diöse, ja' ti Stote. Jun
yutsil ti tspasat ti muc' sbatel osil ti
Cajvaltique. Ja' tspas mantal sbatel
osil. Jun yutsil ti hech chc'ot ti
pasel.

⁷A'yo me ava'yic, chyal tal
xchi'uc toc ti Cajvaltique. Ta me

xilic scotol crixchanoetic xchi'uc
uc ti much'utic laj smilique. Ti
crixchanoetique ti mu xch'unojbuc
sc'ope ti jaylajuntos ti li'oyic ti
balumile, ta me xoc'ta sbaic ti stojol
ti Cajvaltique ti c'alal ital xae yu'un
tsna'ic ti ch-ac'batic castigo yu'une.
Hech chc'ot ti pasel.

⁸Hech chal ti Cajvaltic Diose:
“Ho'on laj jliques scotol. Ho'on ti
hu'tes scotol”, xchi ti Cajvaltic Diose
ti stalel oye, ja' ti oy ti vo'onee
c'alal mu to chmeltsaj ti balumile,
ja' ti oy uc ti ora to xchi'uc ti oy
sbatel osile. Ja' ti jelaven sp'ijile ti
scotol sventainoje.

**Ja' sc'opilal ti Juane ti laj
yil ti Cajvaltique ja' ti jun
to crixchano x'elane**

⁹Ho'on Juanun, ho'on ti
quermano jbatic ti sventa ti
Jesuse. Ho'on ti co'ol chquich'tic
vocol ti sventa ti Jesuse, ti co'ol
chispasucutic ti mantal ti Diose, ti
co'ol chijyac'bucutic yip co'ntontic
yu'un hech chcuch cu'untic ti
vocole. Ho'on te oyun ti balumil
Patmos sbi. Ja' joyubtabil ti ho' ti
Patmose. Te chuculun ti sventa
ti laj jchol ti sc'op ti Diose, ja' ti
sc'opilal ti Jesucristoe. ¹⁰Ti jun
domingo, ja' ti c'ac'alil ti jchabitic
sventa Cajvaltic, laj sventainun
ti Ch'ul Espíritue, hech laj ca'i
oy much'u chc'opoj ti jpat. Tsots
chc'opoj hech chaj c'u che'el tsots
ch-oq'uesanat corneta. ¹¹Hech laj
yalbun:

—Ho'on laj jliques scotol. Ho'on
ti hu'tes scotol. Ts'ibao ti hun ti
c'u che'el yac'oj sba chacac'bot
avil ti ora to yu'un chatacbe batel

ti hucchop ti jch'unojeletique ti
te oyic ti slumal Asiae. Ja' ti te
oyic ti jteclum Efesoe, xchi'uc ti
jteclum Esmirnae, xchi'uc ti jteclum
Pérgamoe, xchi'uc ti jteclum
Tiatirae, xchi'uc ti jteclum Sardise,
xchi'uc ti jteclum Filadelfiae,
xchi'uc ti jteclum Laodiceae
—xiyutun.

¹²Laj joyp'in jba yu'un ti jq'uel
ti much'u laj sc'oponune. Laj quil
hucub natiquil candelero, ja' yav
aceite yu'un chtil ti aceiteetique. Ja'
pasbil ti c'anal taq'uin. ¹³Cacal ti
o'lol yo' bu oy ti hucub candeleroe
oy much'u jun to crixchano x'elan.
Ti sc'u' slapoje, nat. Oy xincha
xchucoj ti sti' yo'nton. Pasbil ti
c'anal taq'uin ti xinchae. ¹⁴Sac ti
sjole. Sac ti jyalel hech chaj c'u
che'el saquil tsots lec chuc'bil. Ti
jujup'ej ti sate, chpulpun no'ox chtil
hech chaj c'u che'el yat c'oc'. ¹⁵Ti
yacane chquevan hech chaj c'u
che'el chquevan cobre taq'uin yu'un
ti ilecubtasat xa yu'un ti c'oq'ue. Ti
sc'ope ja' hech chaj c'u che'el x'i'et
no'ox ti uc'ume mi inoje. ¹⁶Stsacoj
ti sbats'ic'ob hucub c'analetic. Ja'
chloc' ti ye uc espada. Chib ye ti
espadae. Lec ti yee. Sjunul ti sate
chquevan hech chaj c'u che'el
chquevan tal c'ac'al hech chaj c'u
che'el staoj o'lol c'ac'ale.

¹⁷C'alal ti laj jq'uelbe ti sate,
nip'aj ti lum te ti stojol. Hech chaj
c'u che'el anima nic'ot. Laj stijun ti
sbats'ic'ob, hech laj yalbun:

—Mu me xaxi!. Ho'on laj jliques
scotol. Ho'on ti hu'tes scotol.
¹⁸Ho'on jtalel cuxulun. Ho'on ti
nichame, nicha'cuxi xa. Cuxulun
sbatel osil. Ho'on jventainoj

scotolic mi ichamic xae. Ho'on chchal ti much'utic chcolique xchi'uc ti much'utic ch'ayel chbatique. ¹⁹Hech yu'un ts'ibao ti hun ti c'u che'el laj xa avil li'to xchi'uc ti c'u che'el yac'oj sba chava'li ti ora to xchi'uc ti ta to xava'i ta to xavil ti ora to. ²⁰Yu'un muc xava'ibe sjam ti hucub c'analetic ti laj aq'uel ti jbats'ic'ob xchi'uc ti hucub yav aceitee, hech yu'un chacialbe. Ti hucub c'analetique ja' señail ti much'utic sventainojic ti hucchop jch'unojeletique te ti Asia. Ti hucub yav aceitee ja' señail ti hucchop jch'unojeletique —xiyutun ti Cajvaltique, ja' ti crixchano x'elan laj quile.

Ja' ti scarta ti hucchop

**jch'unojeletique: Ja' scarta ti
jch'unojeletic te ti jteclum Efesoe**

2 Ho'on ti Juanune, hech laj yalbun uc ti Cajvaltique:
—Hech me chats'ibabe ti much'u sventainoj ti jch'unojeletic ti te oyic ti jteclum Efesoe: “Ja' ti Cajvaltique ja' ti stsacoj ti sbats'ic'ob ti hucub c'analetique, ja' ti chanav ti o'lol yo' bu oy ti hucub yav aceitee laj quil, hech chayalboxuc: ²Jna' ti c'u x'elan avabtelique. Jna' ti tsots cha'abtejic cu'un. Oy yip avo'ntonic. Mu xapasic ti muc' ti much'u mu xtun yo'ntonic. Apasojbe proval yo'ntonic ti much'utic jchol'opetic scuyoj sbaique. Laj xa ataic ti tsnopic c'ope. ³Jna' ti jun avo'ntonic ats'icojic ti vocole. Tsots na'abtejic xa ti jventa. Mu'yuc ti bu sc'an chchibaj avo'ntonic. ⁴Pero oy amul ti jtojol yu'un mu xa c'uxucun ti avo'ntonic hech chaj c'u che'el ti

sliqueb. ⁵Chacha't'abes ti avo'ntonic ti c'u che'el c'uxun ti avo'ntonic ti sliqueb. Suteso me avo'ntonic yu'un amulic. Hech me xlic acha'pasic hech chaj c'u che'el laj apasic ti sliqueb. Mi mu xasutes avo'ntonic yu'un ti amulique, ti jloq'ues ti yav aceite avu'unique, hech chtup' ti jc'ope te ti alumale. ⁶Manchuc mi mu xa c'uxucun ti avo'ntonic hech chaj c'u che'el ti sliqueb, oy to c'usi lec chapasic chquil. Ja' chavilintaic ti yabtel ti nicolaítaetique ti chayalboxuc ti xu' chasa' amulique. Ho'oni chquilinta uc. ⁷Ti much'u tsals yu'un scotole, ja' chcac'be slo'be sat ti te' sventa cuxlejal sbatel osile, ja' ti te oy ti o'lol ti sverta ti Diose te ti vinajel. Ho'oxuc ti ach'unojbucun ti jc'ope, a'yo me ava'yic ti c'alal hech chayac'boxuc ana'ic ti Ch'ul Espíritu cu'une, xayutoxuc”, xavut me, hech me chats'ibabun —xiyutun ti Cajvaltique.

Ja' scarta ti jch'unojeletic te ti jteclum Esmirnae

8Hech laj yalbun uc ti Cajvaltique:
—Hech me chats'ibabe ti much'utic sventainoj ti jch'unojeletique ti te oyic ti jteclum Esmirnae: “Ja' ti Cajvaltique ti ho'on laj jliques scotole, ti ho'on ti hu'tes scotol, ti ho'on ti nichame, patil nicha'cuxie, ti xchie, hech chayalboxuc: ⁹Jna' ti c'u x'elan avabtelique. Jna' ti ep laj xa avich'ic vocol hech me'on nac'otic xa. Mu'yuc xa c'usi oy avu'unic. Pero ti jventa ho'on jc'ulejoxuc. Jna' ti ep chaslabanoxuc ti much'utic yelnich'on ti Israele scuyoj sbaique.

Mu'yuc xch'unojel yo'ntonic hech yu'un ma'uc yelnich'on Abraham lume. Ja' yol snich'on ti Satanase. ¹⁰Mu me xaxi'ic yu'un ti chavich'ic yan vocol. A'yo me ava'yic, ja' yabtel ti pucuje chastic'oxuc ochel ti chuquel yu'un hech chaspasboxuc proval avo'ntonic mi oy xch'unojel avo'ntonic. P'isbil ti jayib c'ac'al chavich'ic vocol. Junuc me avo'ntonic ti jtojol manchuc mi chasmilot. Hech chacac'bot amotonic, ja' chacuxiic sbatel osil. ¹¹Ti much'u tsatsal yu'un scotole, c'alal mi ichame, mu xba yich' castigo. Ho'oxuc ti ach'unojbucun ti jc'ope, a'yo me ava'yic ti c'alal hech chayac'boxuc ana'ic ti Ch'ul Espíritu cu'une, xayutoxuc", xavut me, hech me chats'ibabun — xiyutun ti Cajvaltique.

**Ja' scarta ti jch'unojeletic
te ti jteclum Pérgamoe**

¹²Hech laj yalbun uc ti Jesucristoe:
—Hech me chats'ibabe ti much'utic sventainojic ti jch'unojeletique te ti jteclum Pérgamoe: "Ti Cajvaltique ja' ti chloc' ti ye ti espadae ti chib yee ti lec ti yee laj quil, hech chayalboxuc: ¹³Jna' ti c'u x'elan avabtelique. Jna' ti te nacaloxuc yo' bu ep chch'umbat smantal yu'un ti crixchanoetique ti Satanase. Manchuc mi hech yac'ojo sba chavich'ic vocole, ho'oxuc chapasucun ti muc'. Muc xchibaj avo'ntonic ti c'alal imilat ti Antipase ti jun yo'nton laj xcholbun jc'opilal te ti bu ep chch'umbat smantal yu'un ti crixchanoetique ti

Satanase. ¹⁴Pero oy c'usi chapasic ti mu xtun chquile. Te achi'inojic ti much'utic co'ol tspasic hech chaj c'u che'el laj spas ti Balaame. Ti Balaame ja' laj sp'ijubtas ti ajvalil Balac sbie c'u che'el chchanubtas ti mulil ti yelnich'nab ti Israele ti vo'one. Hech lic sti'beic smoton santoetic, hech lic mulivajuc ti yelnich'nab ti Israele. ¹⁵Te achi'inojic uc ti much'utic co'ol chch'unic xchi'uc ti nicolaítaetique ti chquilintae, ti chayalboxuc ti xu' chasa' amulique. ¹⁶Hech yu'un suteso me avo'ntonic yu'un amulic. Yu'un mi mu xasutes avo'ntonique, chital ti atojolic ti ora. Chtal jcontrainoxuc xchi'uc ti espada ti oy ti quee. ¹⁷Ti much'u tsatsal yu'un scotole, ja' chcac'be sve' ti manavaje ti ja' ti jtac yal tal ti vinajel ti mu'yuc much'u chile, hech mu'yuc palta cha'i sbatel osil. Chcac'be uc jun saquil ton yo' bu ts'ibabil ach' sbi ti stuc tsna' ti much'u chich'e, yu'un hech tsna' ti cu'un sbatel osil. Ho'oxuc ti ach'unojbucun ti jc'ope, a'yo me ava'yic ti c'alal hech chayac'boxuc ana'ic ti Ch'ul Espíritu cu'une, xayutoxuc", xavut me, hech me chats'ibabun —xiyutun ti Cajvaltique.

**Ja' scarta ti jch'unojeletic
te ti jteclum Tiatirae**

¹⁸Hech laj yalbun uc ti Cajvaltique:
—Hech me chats'ibabe ti much'utic sventainojic ti jch'unojeletique te ti jteclum Tiatirae: "Ja' ti snich'on ti Diose ti ja' chpulpun no'ox chtil ti jujup'ej

sate hech chaj c'u che'el yat c'oq'ue, ti ja' chquevan ti yacane hech chaj c'u che'el chquevan cobre taq'uin yu'un ti ilecubtasat xa yu'un ti c'oq'ue laj quil, hech chayalboxuc: ¹⁹Jna' ti c'u x'elan avabtelique. Jna' ti chac'uxubinvanic, ti oy xch'unojel avo'ntonic, ti chacoltavanic, ti oy yip avo'ntonic, ti más ep cha'abtejic cu'un ti ora to. ²⁰Pero oy c'usi chapasic ti mu xtun chquile. Lec chava'l'i chavac' chanubtasvanuc ti antse ti chchol ti jc'ope tscuy. Ja' hech chaj c'u che'el ti Jezabel ti vo'onee. Ja' tslo'la ti much'utic ch-abtej cu'une yu'un chalbe ti xu' chmulivajic, xu' tsti'beic smoton ti santoetique. ²¹Ep c'ac'al laj jmala yu'un ac'o sutes yo'nton yu'un ti smule ti antse. Mu sc'an sutes yo'nton. Mu sc'an scomes ti c'usi chopol tspase. ²²A'yo me ava'yic, ti antse xchi'uc ti much'utic chch'umbat ti sc'ope, mi mu sutes yo'ntonic yu'un ti smulique, chcac'be yich'ic ep vocal. ²³Ti much'utic chchanic hech chaj c'u che'el chal ti antse, ja' ti jmil. Hech tsna'ic scotol ti jch'unojeletique ti buc no'ox oyique ti ho'on ca'yoj scotol ti c'usi chanopic ti avo'ntonic, jq'ueloj c'u x'elan avo'ntonic. Ti jujunoxuque ti c'u che'el cha'abtejique, hech chacac'boxuc atojolic. Mi lec na'abtejique, lec amotonic. Mi mu lecuc na'abtejique, ja' amotonic ti castigo ti chacac'boxuque. ²⁴Ho'oxuc ti te oyoxuc ti Tiatirae ti mu'yuc bu ach'unojbeic sc'op ti antse, ti mu to bu chba achanic ti c'u che'el stsal yu'unic ti Satanás ti tscuyique, hech chacalbeic.

Mu'yuc yan mantal chacalbeic. ²⁵Ja' no'ox junuc avo'ntonic ch'unic ti jc'ope ja'to mi nitale. ²⁶Ti much'u stsal yu'un scotole, ti tspas ti c'usi tsc'an ti co'ntone asta ti slajebal c'ac'ale, ja' chcac'be sventain scotol ti crizchanoetique ti mu xixch'umbucun ti jc'ope. ²⁷Hech chaj c'u che'el yac'ojbun jventain ti Jtote, ja' no'ox hech chcac'be sventain uc. Tsots yabtel chc'ot. Hech chaj c'u che'el p'in ti xch'uch'ulel ic'ot yu'un ivoc'at yu'un taq'uin, ja' hech chc'ot ti crizchanoetique. Mu'yuc xa c'usi xu' yu'unic. ²⁸Ti much'u hech tsots yabtel chcac'bee, ja' chcac' ti pasel ti muc' hech chaj c'u che'el chipasat ti muc' ho'oni. ²⁹Ho'oxuc ti ach'unojbcun ti jc'ope, a'yo me ava'yic ti c'alal hech chayac'boxuc ana'ic ti Ch'ul Espíritu cu'une, xayutoxuc", xavut me, hech me chats'ibabun —xiyutun ti Cajvaltique.

Ja' scarta ti jch'unojeletic te ti jteclum Sardise

3 Hech laj yalbun uc ti Cajvaltique:
—Hech me chats'ibabe ti much'utic sventainojic ti jch'unojeletique te ti jteclum Sardise: "Ja' ti Cajvaltique ti yich'oj ti Ch'ul Espíritue, ti huctos yich'oj sbae hech yu'un jelaven yutsil, ti stsacoj ti sc'ob ti hucub c'analetique, hech chayalboxuc: Jna' ti c'u x'elan avabtelique. Lec xch'unojic, xchi ac'opilalic. Mu hechuc chaquilonxuc. ²A'yo me c'u ya'yel ti avo'ntonique. Tsots me xapas abaic naca me chibajuc avo'ntonic

o. Mu'yuc bu lec avabtelic ti stojol ti Dios cu'une laj jta. ³Hech yu'un na'ic me ti c'utic nachanubtasat ti sliquebe hech chaj c'u che'el ava'yojique. Pasic me ti muc', suteso me avo'ntonic yu'un amulic. Mi mu xap'ijubique, chacac'boxuc castigo. Hech chaj c'u che'el mu xana' c'usi ora chtal j'elec', hech ono'ox uc mu xana' c'usi ora chtal ti castigoe. ⁴Oy to cha'vo' oxvo' ti te achi'inojic te ti Sardise ti mu'yuc yoboquil sc'u'ic chqUIL yu'un mu sa' smulic. Yu'un lec ti c'usi tspasique, ja' ch-ac'bat sac sc'u'ic ja' señail ti toj yo'ntonique. Ja' chixchi'inucun sbatel osil. ⁵Ti much'u tstsal yu'un scotole, hech ch-ac'bat slap sac sc'u' uc. Mu jtup'be sbi te ti hun yo' bu ts'ibabil sbiic scotol ti much'utic chcuxiic sbatel osile. Jamal chcal ti stojol ti Jtote xchi'uc ti stojol ti ch'ul abatetic yu'une ti chcojtiquine. ⁶Ho'oxuc ti ach'unojbucun ti jc'ope, a'yo me ava'yic ti c'alal hech chayac'boxuc ana'ic ti Ch'ul Espíritu cu'une, xayutoxuc", xavut me, hech me chats'ibabun — xiyutun ti Cajvaltique.

**Ja' scarta ti jch'unojeletique
te ti jteclum Filadelfiae**

⁷Hech laj yalbun uc ti Cajvaltique: —Hech me chats'ibabe ti much'utic sventainoj ti jch'unojeletique te ti jteclum Filadelfiae: "Ja' ti Cajvaltique, ja' ti toj yo'ntone, ti melel ti sc'ope, ja' ti totil ajvalil ti chac' ochuc ti vinajel ti much'utic t'ujbilic yu'une, ti mu xac' ochuc ti yantique, hech chayalboxuc: ⁸Jna' ti c'u x'elan avabtelique. Jna' ti manchuc mi mu'yuc avip chayiloxuc

ti crixchanoetique ach'unojbucun ti jc'ope. Mu amucojucun ti avo'ntonic. Hech yu'un chacac'boxuc apuquic batel ti jc'ope ti much'utic tsc'an cha'yique. Mu'yuc much'u xu' chaspajesoxuc. ⁹Oy much'utic jnich'on scuyoj sbaique yu'un ja' yelnich'on ti Israel ti sventa sbec'talic. Hovil chalic ti jnich'on. Ja' tsnopic c'op yu'un ja' stotic ti Satanase. Ja' chcac'be xch'un ti jc'ope ti chacholbee hech mu xa stoy sbaic ti atojolic yu'un chlic sna'ic ti melel ti ho'oxuc jnich'onoxuc. Hech chlic sna'ic uc ti c'uxoxuc ti co'ntone. ¹⁰Yu'un muc xacomesic ti jc'ope c'alal laj avich'ic vocal ti jventae, hech yu'un chajcoltaoxuc c'alal tsta yorail tspasbat proval yo'ntonic scotol ti much'utic te oyic ti balumile. Yu'un ep ti vocal chtale. ¹¹Po'ot xa chiyal tal. Junuc avo'ntonic ch'unic ti jc'ope, hech mu'yuc much'u chaspojboxuc amotonic. ¹²Ti much'u tstsal yu'un scotole, ja' chba xchi'in ti Diose te ti vinajel sbatel osil. Mu xloc' o. Ti jts'ibabe ti stiba ti sbi ti Dios cu'une, xchi'uc ti sbi ti jteclum yu'un ti Dios cu'une, ja' ti ach' Jerusalene ti chyalesat tal yu'un ti Dios cu'une. Ti jts'ibabe ti stiba uc ti ach' jbie. ¹³Ho'oxuc ti ach'unojbucun ti jc'ope, a'yo me ava'yic ti c'alal hech chayac'boxuc ana'ic ti Ch'ul Espíritu cu'une, xayutoxuc", xavut me, hech me chats'ibabun —xiyutun ti Cajvaltique.

**Ja' scarta ti jch'unojeletique ti
te oyic ti jteclum Laodiceae**

¹⁴Hech laj yalbun uc ti Cajvaltique:

—Hech me chats'ibabe
ti much'utic sventainoj ti
jch'l'unojeletique te ti jteclum
Laodiceae: “Ja' ti Cajvaltique ti
melel ti sc'ope ti jun yo'nton ti
jtojoltique, ti chc'ot ti pasel ti c'utic
chijyalbucutique, ti te xchi'uc ti
Diose c'alal lic smeltsan scotol ti
c'usitic oye, hech chayalboxuc:
¹⁵ Jna' ti c'u x'elan avabtelique. Jna'
ti mu lum c'uxucun ti avo'ntonic
hech chaj c'u che'el ti much'u
toyol yo'ntonic ti jtojol. Mu to
chac'otic hech chaj c'u che'el ti
much'u mu xch'unojbucun ti jc'ope
ti mu c'uxucun ti yo'ntonic mi
jutuc. Mi chanop ti chach'umbun
ti jc'ope, ja' tsc'an ti scotol
avo'ntonic c'uxucun ti avo'ntonic.
Yu'un mi mu scotoluc avo'ntonic
c'uxucun ti avo'ntonic, más lec
mu xach'unucun. ¹⁶ Yu'un mi mu
scotoluc avo'ntonic c'uxucun ti
avo'ntonic, mu xajc'anoxuc. Ti jc'an
chajtenoxuc loq'uel. ¹⁷ Yu'un hech
chavalic: Ho'oni lec jch'unojbe sc'op
ti Diuse. Ep chquich' bendición
yu'un ti Diuse. Lec ti jpasbe yabtel,
xachiic pero hovil. Mu xana'ic ti
me'onojoxuc chaquil yu'un mu junuc
avo'ntonic ti jtojol. T'analoxuc
chaquil yu'un mu'yuc yutsil
avo'ntonic. Ma'satoxuc chaquil
yu'un mu xana'ic c'u che'el chaquil
yu'un mu xach'umbucun ti jc'ope.
¹⁸ Hech yu'un chacalbeic. La'ic
me ti jtojol. La' ich'o xch'unojel
avo'ntonic hech jc'ulej chac'ot ti
jtojol. Chacac'bot toj avo'ntonic uc
yu'un hech mu xaq'uxexavic yu'un
mu xa t'analcoxuc chaquil. Jun to
sac ac'u' alapojic. Chajpoxtaboxuc
asatic uc yu'un hech chavilic.

¹⁹ Ti much'u c'ux ti co'ntone, ja'
ti jtaq'ui ti jtojobtas yu'un ti
je'an ti jcolta. Hech yu'un c'alal
chajtaq'uiot, scotol avo'nton ch'uno
me ti ora. Suteso me avo'nton
yu'un amul. ²⁰ A'yo me ava'yic,
li'oyun ti sti' avo'ntonic cac'oj
jba chajc'oponoxuc. Ti much'u
chiya'ibun ti jc'ope, mi chisjambun
ti yo'ntone, te chi'och, te ti jchi'in
jbatic hech nichim no'ox co'ntontic.
²¹ Ti much'u tsatsal yu'un scotole, ja'
chquic'. Ti jchi'in yu'un co'ol ti jpas
mantal xchi'uc hech chaj c'u che'el
jchi'inoy jbatutic ti pas mantal
xchi'uc ti Jtote. Yu'un ti ho'one
scotol itsal cu'un c'alal nicha'cuxi
loq'uel ti ch'en, hech jchi'inoy ti
pas mantal ti Jtote li' ti vinajele.
²² Ho'oxuc ti ach'unojbucun ti
jc'ope, a'yo me ava'yic ti c'alal
hech chayac'boxuc ana'ic ti Ch'ul
Espíritu cu'une, xayutoxuc”, xavut
me, hech me chats'ibabun —
xiyutun ti Cajvaltique.

**Ja' sc'opilal ti Diuse ti tspasat ti
muc' yu'un scotolic te ti vinajel**

4 C'alal laj co'nton ti laj
jts'ibabe scartaic ti hucchop
jch'unojeletique, patil laj jq'uel
jamal sti' sna ti Diuse te ti vinajel.
Ti Cajvaltique, ja' ti jbael laj
sc'oponune, ti hech sc'op hech chaj
c'u che'el ch-oq'uesanat cornetae,
hech laj yalbun nixtoc:

—Muan tal li'to. Chacac'bot yan
avil ti c'utic po'ot xa chc'ot ti pasele
—xiyutun.

² Ti ora laj sventainun ti Ch'ul
Espíritue hech laj yac'bun jq'uel
scotol. Te va'alun ti vinajel laj
ca'i. Oy muc'ta naclebal te laj quil.

Te nacal ti Diose tspas ti mantal scotol. ³Ti Diose oy squeval hech chaj c'u che'el oy squeval jaspe-ton xchi'uc cornalina-ton, yox xchi'uc tsoj. Co'ol xaj me'q'uinobal x'elan te ti sjoylejal ti smuc'ta naclebe pero puru yox hech chaj c'u che'el squeval esmeralda-ton. ⁴Joyubtabil ti veinticuatro naclebaletic ti jun muc'ta naclebale ti te oy ti o'lole. Ti naclebaletique ja' te nacajtic veinticuatro ti vo' totiletic laj quil. Slapojic sac sc'u'ic ti totiletique. Ti sjolic oy scoronaic pasbil ti c'anal taq'uin laj quil. ⁵Ti bu nacal ti Diose te ti muc'ta naclebale te chleblej tal tselov, ch-avan chauc, oy c'usi yan chc'opoj uc. Te ti stojol ti Dios uque oy hucub yat c'oc!. Ja' señail ti Ch'ul Espíritue ti huctos yich'oj sbae hech yu'un jelaven yutsil. ⁶Te ti stojol ti Dios uque oy jun to muc'ta nab x'elan xleblajet hech chaj c'u che'el espejo.

Ti jujujech xocon xchi'uc ti spat ti muc'ta naclebale, oy va'ajtic chanvo'ic. Ti chanvo'ique ep satic, oy sat ti spatic uc. ⁷Ti june jun to jti'venej bolom x'elan. Ti june jun to vacax x'elan. Ti june oy sat hech chaj c'u che'el sat crixchano. Ti june jun to xic x'elan ti sjamoj ti xiq'ue. ⁸Ti chanvo'ique vaquib xic' jujun. Oy satic ti scotol sbec'talic. Oy sat uc ti jujujech xiq'ue, ti yolon xic' xchi'uc ti spat xic'. Hech yu'un ep ti sate. Ti c'ac'al ti ac'ubal mu spajes sbaic. Scotol ora chalic:

Toj yo'nton stuc ti Cajvaltic Diose.

Ja' jelaven sp'ijil,
ja' scotol sventainojoj,
ja' stalel oy sbatel osil.

Ti vo'one oy, li'oy ti ora to, oy
sbatel osil,
xchiic ti stojol ti Diose.

⁹Ti chanvo'ique scotol ora lec chc'opojic yu'un ti Diose ti te nacal ti muc'ta naclebale. Tspasic ti muc', chalbeic vocal ti stojol ti Diose ti ja' stalel cuxul sbatel osile. ¹⁰C'alal hech chalic ti chanvo'ique, ja'uc ti veinticuatro ti vo' totiletique tspatan sbaic ti stojol ti Diose. Chlequil'opojic yu'un ti Diose ti ja' stalel cuxul sbatel osile. Tsloq'uesic ti scoronaique, chaq'uib te ti stojol ti Diose hech tspasic ti muc'. Hech chalic:

¹¹Cajvalot cu'untutic, Diosot cu'untutic, atuc no'ox jelaven yutsil avo'nton.

Atuc no'ox chapasat ti muc'!

Atuc no'ox jelaven ap'ijil.

Yu'un ho'ot laj apas scotol ti c'utic oye.

Yu'un hech laj sc'an avo'nton, hech i'an scotol, hech imeltsaj scotol,

xchiic ti stojol ti Diose.

Ja' sc'opilal ti balbil hune xchi'uc ti Cajvaltique ti jun to ch'iom carnero x'elane

5 Ti Diose stsacoj ti sbats'ic'ob hun laj quil. Balbil ti hune. Ts'ibabil ti yut xchi'uc ti spat. Pac'bil ti hucub sello ti hune yu'un hech mu xtilp'uj. ²Laj quil te oy jun totil ch'ul abat. Tsots ic'opoj, hech laj yal:

—¿Much'u xu' yu'un tstuch'be ti selloe yu'un hech tsjam ti hune?
—xchi.

³Mu'yuc much'u xu' tsjam ti hune, mi ti vinajel, mi ti balumil,

o ti much'utic chamenic xae, hech
yu'un mi junuc mu'yuc much'u xu'
tsq'uel. ⁴Ep ni'oc' yu'un muc xtaat
ti much'u xu' yu'un tsjam ti hune
yu'un hech tsq'uel. ⁵Hech yu'un
hech lic yalbun jun ti totiletique:
—Mu me xa'oc'. Oy much'u itsal
xa yu'un scotol, ja' xu' yu'un
tstuch'be ti selloe, hech chjam ti
hune. Ja' jun achi'il, ho'oxuc ti
yelnich'onoxuc ti Israele, ja' yu'un
ti jchop yu'un ti Judae. Ja' statamol
ti Davide. Ja' ep yip hech chaj c'u
che'el yip jti'vanej bolom hech
yu'un xu' yu'un tsjam ti hune
—xiyutun.

⁶Hech yu'un laj jq'uel. Te ti o'lol
yo' bu nacal ti Diose joyubtabil
yu'un ti chanvo'ique xchi'uc ti
veinticuatro ti vo' ti totiletique
laj quil oy te cotel jun to jcot
ch'iom carnero x'elan. Chvinaj
ti imilate icha'cuxi xa. Ja' señail
ti Cajvaltique ti ch'iom carnero
x'elane. Hucub ti xulube, hucp'ej
ti sate. Ti hucp'ej sate ja' señail
ti Ch'ul Espíritue ti huctos yich'oj
sbae ti ja' itacat batel ti sjoylejal
balumil. ⁷Hech yu'un ti Carneroe
ba stsacbe ti balbil hune ti te
stsacoj ti sbats'ic'ob ti Diose. ⁸C'alal
laj yich' ti hun ti Carneroe, ti
chanvo'ique xchi'uc ti veinticuatro
ti vo' ti totiletique, lic spatan
sbaic ti stojol ti Carneroe. Scotolic
yich'ojic yarpaic ti totiletique.
Yich'ojic uc stazaic pasbil ti c'anal
taq'uin nojem ti pom. Ti pome
ja' señail ti tsc'oponic Dios ti
much'utic lecubtasbil xa yo'ntonic
ti li' ti balumile. ⁹Ach! q'uejoj laj
sq'uejintaic. Hech ti sbie:

Atuc ihu' xa avu'un laj avich' ti
hune.

Atuc xu' avu'un chatuch'be ti
selloe.

Yu'un ho'ot laj avac' aba ti milel.
Ti ach'ich'el laj aman loq'uel
ti sc'ob ti pucuje ep
crixchanoetic talemic ti
sjoylejal balumil ti jaylajuntos
ti oyic ti balumile.

¹⁰Laj xa avac'be yabtelic
tstojobtas ti xchi'iltaque ti c'u
che'el chch'ay ti smulique.

Patil to chlic ochuc ti pas
mantal te ti balumil avu'un,
xchiic ti stojol.

¹¹Laj jq'uel yan vuelta. Laj
ca'ibe sc'op ep ch'ul abatetic ti
te sjoyubtaojic ti Diose xchi'uc ti
chanvo'ique xchi'uc ti totiletique.
Ep ti mil ti ch'ul abatetique laj
quil. Mu stac' atiel. ¹²Scotol tsots
ic'opojic. Hech laj yalic:

Yu'un scotol itsal yu'un ti
Ch'iom Carneroe, ja' ti imilate,
ti cha'cuxem xae, hech yu'un
ac'bil yabtel.

Ja' tspas ti mantal scotol,
chu'unin scotol.

Ja' jelaven sp'ijil; scotol xu'
yu'un tspas.

Stuc chch'umbat sc'op.

Stuc tspasat ti muc'.

Stuc ch-albat vocol ti stojol,
xchiic ti stojol ti Ch'iom Carneroe.

¹³Laj ca'i lic c'opojuc scotol ti
much'utic te oyic ti vinajele xchi'uc
scotol ti much'utic li'oy ti balumile
xchi'uc scotol ti much'utic ichamic
li' ti balumile xchi'uc scotol ti
much'utic ichamic te ti nabe,
scotolic lic yalic:

Lum lec yo'nton ti Diose ti te
nacal ti muc'ta naclebale
xchi'uc ti Ch'iom Carneroe.
Jun yutsil ti chch'umbat sc'op
sbatel osil.
Jun yutsil ti tspasat ti muc'
sbatel osil.
Jun yutsil ti tspas mantal sbatel
osil,
xchiic.

¹⁴—Jun yutsil ti hech chc'ot ti
pasel —xchiic ti chanvo'ique.

Ti veinticuatro ti vo' ti totiletique
laj spatan sbaic ti stojol ti Diose.
Lec ic'opojoic yu'un.

**Ja' sc'opilal c'usi ic'ot ti pasel
jujutos c'alal ituch' ti selloetique**

6 Ti Ch'iom Carneroe laj xtuch'
jun sello yu'un ti balbil hune
hech laj quil. Ja' lic c'opojojc jun ti
chanvo'ique, ja' ti jun to jti'vanej
bolom x'elane. Ja' hech chaj c'u
che'el chavuc ti sc'ope. Hech laj yal:

—Batan —xut.

²Laj jq'uel ti much'u hech ch-
albate, ja' scajlebinoj jcot saquil
ca' chloc' batel. Yich'oj syolob. Laj
quil i'ac'bat scorona. Oy yip hech
ba stsal scotol ti much'utic li'oyic ti
balumile.

³C'alal laj xtuch' ti xchibal sello ti
Ch'iom Carneroe, ja' lic c'opojojc jun
ti chanvo'ique, ja' ti jun to vacax
x'elane. Hech laj yal:

—Batan —xut.

⁴Laj jq'uel ti much'u hech ch-
albate, ja' scajlebinoj jcot tsajal
ca' chloc' batel. Ja' ac'bil yabtel
yu'un tsoques ti crixchanoetic li' ti
balumile hech chlic scontrain sbaic,
hech chlic smil sbaic. Ja' i'ac'bat
batel jch'ix muc'ta espada laj quil.

⁵C'alal laj xtuch' ti yoxibal sello
ti Ch'iom Carneroe, ja' lic c'opojojc
jun ti chanvo'ique, ja' ti oy sat hech
chaj c'u che'el sat crixchanoe. Hech
laj yal:

—Batan —xut.

Laj jq'uel ti much'u hech ch-
albate, ja' scajlebinoj jcot ic'al ca'
chloc' batel. Ti much'u scajlebinoj
ti ca'e, stsacoj libra ti sc'ob sventa
tslic. ⁶Laj ca'i oy chc'opojojc te ti o'lol
yo' bu oyic ti chanvo'ique. Hech laj
yalbe ti much'u scajlebinoj ti ca'e:

—Ti jun kilo trigoe ja' chc'ot ti jun
c'ac'al abtel. Ti oxib kilo estranjero
trigoe ja' chc'ot ti jun c'ac'al abtel.
Ti aceitee xchi'uc ti ya'lel sat
uvate'e mu to me xatoybe stojol
—xut.

⁷C'alal laj xtuch' ti xchanibal
sello ti Ch'iom Carneroe, ja' lic
c'opojojc jun ti chanvo'ique, ja' ti
jun to xic x'elan ti sjamoj ti xiq'ue.
Hech laj yal:

—Batan —xut.

⁸Laj jq'uel ti much'u hech ch-
albate, ja' scajlebinoj jcot c'anal
ca'. Ti much'u scajlebinoj ti ca'e,
jmlvanej yu'un ti crixchanoetic,
ja' sbi. Oy yan tsts'aclivan ja'
c'atimbac sbi. Ja' señail ti ja'
chbatic ti c'atimbac ti much'utic
chmilatique. Ti much'u scajlebinoj
ti ca'e, ja' ac'bil sventain ti
crizchanoetic li' ti balumile. Ti
jujutos crizchanoetic mi oy chanmil
chmilat jmil, chcom oxmil. Hech
tspas ti sjoylejal balumil. Ja' tsmil
ti espada xchi'uc ti vi'nal xchi'uc ti
chamel xchi'uc ti ti'el. Ja' chti'van
ti jti'vanej bolom li' ti balumile.

⁹C'alal laj xtuch' ti yo'bal sello
ti Ch'iom Carneroe, laj jq'uel te ti

yolon ti scajaneb smoton ti Diose
cuxajtic ti much'utic imilatic
ti sventa ti jamal laj yalic ti
xch'unojbeic sc'op ti Diose.¹⁰ Tsots
ic'opojic, hech laj yalbeic ti Diose:

—Cajval, ho'ot ti aventainojo
scotole, ho'ot ti toj avo'ntone, ti
chc'ot ti pasel ti ac'ope, ¿mi tsc'an
to tsta yorail ti chachapan ti
much'utic te oyic ti balumile ti laj
smiluntutique? —xchiic.

¹¹I'ac'batic sac sc'u'ic laj quil.
Hech i'albatic ti ac'o smalaic jutuc.

—Ja'to mi its'aqui ti c'u yepal
avermanotac chmilatic uc hech chaj
c'u che'el namilatic, ja' ti much'u
co'ol avac'oj abaic ti abatinel
xchi'que, ja'to ch-och ti chapanel
—x'utatic laj ca'i.

¹²Laj jq'uel c'alal laj xtuch' ti
svaquibal sello ti Ch'iom Carneroe.
Tsots inic ti balumile. Itup' ti
c'ac'ale. Ic' ti tyalel hech chaj c'u
che'el ic'al poc' ic'ot ti c'ac'ale.
Hech chaj c'u che'el ch'ich' ic'ot
ti ue.¹³ Ip'aj yal tal ti balumil ti
c'analetique hech chaj c'u che'el
chp'aj ti lum sat ti igo-te'e c'alal
tsots chtal ic!.¹⁴ Laj sbal sba ti
vinajele hech chaj c'u che'el ti
jbaltic hun. Ich'ay batel. Scotol
ti vitsetique xchi'uc scotol ti
balumile ti joyubabil ti ho'e laj
sq'uej sbaic batel, hech ijel ti bu
ono'ox oyique.¹⁵ Ti ajvaliletic li' ti
balumile xchi'uc ti yabate xchi'uc
ti jc'ulejetique, xchi'uc ti capitán
soldadoetique, xchi'uc ti much'utic
pasbilic ti muq'ue, xchi'uc scotol
ti crixchanoetique, manchuc mi
oyic ti mozoile, manchuc mi libre
oyique, scotolic laj snac' sbaic laj
quil te ti yut pujul ch'en, xchi'uc te

ti yolon tonetic te ti vits.¹⁶ Hech laj
yalic:

—Taca p'ajuc tal ti jbatic ti
vitsetique. Taca xisbut'iucutic,
hech mu xa xistaucutic ti castigo
ti chijyac'bucutic ti Diose xchi'uc
ti Ch'iom Carneroe yu'un ilinem ti
jtojoltic —xchiic—.¹⁷ Yu'un laj xa
sta yorail ti chac' castigoe. ¿Much'u
c'amba cuchuc yu'un? —xchiic.

**Ja' sc'opilal ti i'ac'batic smarcaic
ciento cuarenta cuatro mil ti vo'**

7 Patil laj quil chanvo' ch'ul
abatetic ja' va'ajtic ti jujun
xchiquin ti balumile. Ja' tspajesic
ti chanib iq'ue li' ti balumil yu'un
mu me xlic ic' mi ti balumil mi ti
nab. Mi jp'ejuc te' mu me xnicat.
²Laj quil yan ch'ul abat uc. Iloc' tal
ti sloq'ueb c'ac'al yich'oj ti sello
ti Diose ti stalel cuxule. Tsots laj
sc'opon ti chanvo' xchi'iltaque ti
ac'bil ono'ox yabetel yu'un tsques
ti balumile xchi'uc ti nabe, ja' ti
chanvo'ic ti tspajes ti iq'ue ti jujun
xchiquin ti balumile. Hech laj
yalbeic:

³—Ja'to mi laj cac'be smarcaic
ti stibaic scotol ti much'utic
chch'umbat ti sc'op ti Dios
cu'untique, ja'to chasoquesic ti
balumile xchi'uc ti nabe xchi'uc ti
te'etique —x'utatic.

⁴Laj ca'i ti jayvo'ic i'ac'batic ti
smarcaique. Ja' puru yelnich'nab
ti Israele. Oy ciento cuarenta
cuatro mil ti vo' ti laj yich'ic
smarcaique.⁵ Ti yelnich'nab ti
Judea oy lajchamil ti vo' ti laj
yich'ic smarcaique. Ti yelnich'nab
ti Rubene oy lajchamil ti vo' ti laj
yich'ic smarcaique. Ti yelnich'nab

ti Gade oy lajchamil ti vo' ti laj yich'ic smarcaique. ⁶Ti yelnich'nab ti Asere oy lajchamil ti vo' ti laj yich'ic smarcaique. Ti yelnich'nab ti Neftalie oy lajchamil ti vo' ti laj yich'ic smarcaique. Ti yelnich'nab ti Manasese oy lajchamil ti vo' ti laj yich'ic smarcaique. ⁷Ti yelnich'nab ti Simeone oy lajchamil ti vo' ti laj yich'ic smarcaique. Ti yelnich'nab ti Levie oy lajchamil ti vo' ti laj yich'ic smarcaique. Ti yelnich'nab ti Isacare oy lajchamil ti vo' ti laj yich'ic smarcaique. ⁸Ti yelnich'nab ti Zabulone oy lajchamil ti vo' ti laj yich'ic smarcaique. Ti yelnich'nab ti Josee oy lajchamil ti vo' ti laj yich'ic smarcaique. Ti yelnich'nab ti Benjamin oy lajchamil ti vo' ti laj yich'ic smarcaique.

**Ja' sc'opilal ti ep ti much'utic
slapoj sac sc'u'ique**

⁹Patil laj quil te oy ep crixchanoetic. Lum ep, mu stac' atiel. Ja' taemic ti sjoylejal balumil ti jaylajuntos ti oyic ti balumile. Te va'ajtic ti stojol ti Diose xchi'uc ti Ch'iom Carneroe. Sac sc'u' slapojoj scotolic. Stsacoj xan ti sc'obic.

¹⁰Tsots ic'opojic, hech laj yalic:

Nijcolucutic xa ti sventa ti Dios cu'untique ti li' nacal ti muc'ta naclebale xchi'uc ti sventa ti Ch'iom Carneroe, xchiic. ¹¹Scotol ti ch'ul abatetique ti te sjoyubtaojic ti Diose xchi'uc ti totiletique xchi'uc ti chanvo'ique, ja' lic spatan sbaic te ti stojol ti Diose. Ilequilc'opojic yu'un ti Diose.

¹²Jun yutsil ti hech che'ot ti pasel, xchiic.

J'ac'bendición ti Dios cu'untique.

Jun yutsil ti tspasat ti muq'ue. Jelaven sp'ijil.

Jun yutsil ti ch-albat vocol ti stojol.

Jun yutsil ti chch'umbat sc'op. Scotol xu' yu'un.

Ja' tspas mantal sbatel osil.

Jun yutsil ti hech chc'ot ti pasel, xchiic.

¹³Hech yu'un lic sjac'bun jun ti totiletique:

—¿Mi xana' much'utic li'to ti sac sc'u' slapojojique? ¿Mi xana' bu taemic? —xiyutun.

¹⁴Hech laj calbe:

—Tote, mu jna!. Ho'oti xana' —xcut.

Hech laj yalbun:

—Avi to ja' ti much'utic icuch yu'unic ti yorail ep vocoole, laj xa xchuc' sc'u'ic. Sac ic'ot yu'unic ti sventa ti xch'ich'el ti Ch'iom Carneroe. ¹⁵Hech yu'un te va'ajtic ti stojol ti Diose. Ti c'ac'al ti ac'ubal chac' sbaic ti abatinel te ti templo yu'un ti Diose. Ja' chi'imbilic o yu'un ti Diose sbatel osil. ¹⁶Mu xa xa'yic vi'nal, mu xa xtaquij yo'ntonic, mu xa xa'ibeic xc'uxul ti c'ac'ale, mu'yuc xa bu c'oc' cha'yic.

¹⁷Yu'un ti Ch'iom Carneroe ti te oy ti o'lol yo' bu nacal ti Diose, ja' chchabiatic hech chaj c'u che'el chchabi scarnero ti jq'uelcarneroe.

Hech chaj c'u che'el tspasatic ti mantal carnero ti bu chloc' tal ho' yu'un chuch'ic, ja' no'ox hech uc tspasatic ti mantal yu'un ti Cajvaltique sbatel osil hech nichim no'ox yo'ntonic sbatel osil. Ti Diose ja' tscusbe loq'uel scotol ya'lel satic hech mu xa x'oq'uiic xa —xiyutun ti totile.

Ja' sc'opilal ti sucubal selloe

8 C'alal laj xtuch' ti sucubal selloe ti Ch'iom Carneroë, o'lol ora ich'aniic scotolic te ti vinajele. Mu'yuc much'u ic'opojic.

2 Laj quil ti i'ac'batic scornetaic ti hucvo' ch'ul abatetic ti scotol ora te va'ajtic ti stojol ti Diose.

3 Hech yu'un ital yan ch'ul abat. Tal sva'an sba ti stojol ti scajaneb smoton ti Diose. Te oy ti stojol ti Diose ti scajaneb smotone. Ja' pasbil ti c'anal taq'uin. Ti ch'ul abate stsacoj ti sc'ob xchic'bil pom pasbil ti c'anal taq'uin uc.

I'ac'bat ep pom yu'un tscap xchi'uc ti sc'op ti much'utic lecubtasbil yo'ntonic yu'un ti Diose ti yac'oj sba tsc'oponic ti Diose li' ti balumile. Hech yu'un te laj xvaxan te ti sba ti scajaneb smoton ti Diose.

4 Ti xch'ayilal ti pome ti laj xchic' ti ch'ul abate te imu batel ti stojol ti Diose. Yu'un ja' smoton. Capal imu batel xchi'uc ti sc'op ti much'utic lecubtasbil yo'ntonic yu'un ti Diose ti yac'oj sba tsc'oponic ti Diose li' ti balumile.

5 Ti ch'ul abate laj stam ti xchic'bil pome, laj snojes ti ac'al. Te laj stam ti sba ti scajaneb ti smoton ti Diose ti ac'ale. C'alal nojem xa ti xchic'bil pome, laj sten yal tal ti balumil li'to. C'alal hech laj spas, i'avan chavuc, oy c'usi tsots ic'opoj uc, chleblej tselov, tsots inic ti balumile.

**Ja' sc'opilal ti hucvo' ch'ul abatetic
ti laj yoq'uesanic scornetaic**

6 Ti hucvo' ch'ul abateticque ti yich'ojic ti scornetaique, laj xchapan sbaic yu'un choq'uesanic.

7 Ti primero ch'ul abate lic yoq'uesan ti scornetae. Hech ip'aj yael ti balumil bot xchi'uc c'oc' xchi'uc ch'ich', scapoj sbaic iyal. Ti sjoylejal balumil ic'ot. Ti butic ic'ote, ic'ac' ti balumile xchi'uc vomoletic xchi'uc te'tic. Ti scotol ti butic ic'aq'ue jutuc mu sta o'lol ti balumile.

8 Ti xchibal ch'ul abate lic yoq'uesan uc ti scornetae. Jun to muc'ta vits yac'oj sba chtil itenat ochel ti yut nab. Jutuc mu sta o'lol ti nabe ic'ataj ti ch'ich'.

9 Ti c'u yepal ic'ataj ti ch'ich' ti nabe icham scotol ti c'utic cuxajtic te ti yut nabe. Ja' no'ox hech ti barcoetique jutuc mu sta o'lol ivoc' uc.

10 Ti yoxibal ch'ul abate lic yoq'uesan uc ti scornetae, hech ip'aj yael ti balumil jun muc'ta c'anal yac'oj sba chtil hech chaj c'u che'el toj. Jutuc mu sta o'lol ti uc'umetique xchi'uc ti sat ho'etique li' ti balumile ti isoc scoj ti ip'aj ti c'anale.

11 Ch'ail vomol sbi ti c'anale. Hech ch'a ic'ot ti uc'umetique xchi'uc ti sat ho'etique scoj ti ip'aj ti yal tal ti c'anale. Hech ep icham crixchanoetic yu'un isoc ti ho'e yu'un lum ch'a ic'ot.

12 Ti xchanibal ch'ul abate lic yoq'uesan uc ti scornetae. Hech jutuc mu sta o'lol itup' squeval ti c'ac'ale, ti ue, ti c'analetique. Hech iyam squeval ti c'ac'ale ti c'ac'altic. Ja' no'ox hech iyam squeval ti ac'ubaltic ti ue ti c'analetique.

13 Laj quil te oy jcot xic chvil batel te ti o'lol vinajel. Tsots lic c'opojuc. Hech laj yal:

—Uts sbaic ti much'utic nacajtic te ti balumile yu'un más ep

chlic yich'ic vocol c'alal mi laj yoq'uesanic scornetaic ti yan oxvo' ti ch'ul abatetique —xchi.

9 Ti yo'bal ch'ul abate lic yoq'uesan uc ti scornetae. Ti c'alal laj yoq'uesane, laj quil jun to jp'ej c'anal p'ajem xa tal ti balumil. Ja' ch'ul abat. Ja' i'ac'bat ti sllaveil ti c'atimbaque. **2** Lic sjambe sti' ti c'atimbaque. Te iloc' tal ep ch'ayil hech chaj c'u che'el ti ch'ayil chloc' ti bu muc'ta c'oq'ue. Imac ti osile yu'un ti iloc' tal ti ch'ayil te ti c'atimbaque. Hech chaj c'u che'el maquel osil ic'ot. **3** C'alal iloc' tal ti ch'ayile, iloc' tal uc ep c'ulub. Laj spuc sbaic ti balumil. I'ac'bat yabtel yu'un chti'van hech chaj c'u che'el chti'van tsec. **4** Ipasat ti mantal ti mu me xixtanic ti vomoletique xchi'uc ti c'utic yan ts'umbil ti yoxique xchi'uc ti te'etique. Ja' no'ox i'ac'batic yabtel yu'un chilbajin ti much'utic mu yich'ojuc ti smarca ti Diose ti stibaique. **5** Muc x'ac'bat licensa yu'un tsmilic. Ja' no'ox yu'un ac'o yilbajinic ho'ob u. Ja' hech xc'uxul laj ya'yic ti crixchanoetique hech chaj c'u che'el chti'van tsec. **6** C'alal hech chc'ot ti pasel, tsa' c'u che'el chchamic ti crixchanoetique. Mu staic. Tsc'an xchamic, mu xu' yu'unic.

7 Ti c'ulube jun to ja' hech chaj c'u che'el ca' ti yich'oj smaqic yu'un chbat ti pleito ti yajvale. Ti sjole oy jun to scorona pasbil ti c'anal taq'uin. Ti sate ja' hech chaj c'u che'el sat vinic x'elan. **8** Ti stsotsil sjolique hech chaj c'u che'el sjol antsetic. Ti yee chtuch' yu'un ti ora ti c'usi chtuch'e hech chaj c'u che'el chti'van jti'vanej bolom.

9 Oy smacbil sbe'talic x'elan jun to pasbil ti taq'uin x'elan. Xtitiret chc'opoj ti xiq'ue hech chaj c'u che'el chc'opoj ep carrettaetic nitbil yu'un ca' ti c'alal chbatic ti pleito.

10 Ti sneique hech chaj c'u che'el sne tsec chti'van. Hech ti sneic chlic yilbajinic ti crixchanoetique ho'ob u. **11** Ti ajvalil yu'un ti c'ulubetique ja' ch'ul abat ono'ox ti sventainoj xa ti c'atimbaque. Ti ajvalile ja' Abadón sbi ti hebreo c'op, Apolón sbi ti griego c'op. Jmilvanej sbi c'alal jelavesbil.

12 Ja' hech ti sba vuelta ti vocal ti chich'ique. Sc'an to yan chib vuelta chich'ic.

13 Ti svaquibal ch'ul abate lic yoq'uesan uc ti scornetae. Ti c'alal laj yoq'uesane, laj ca'i oy jun chc'opoj te ti o'lol ti scajaneb smoton ti Diose, ja' ti pasbil ti c'anal taq'uine ti te oy ti stojol ti Diose. Ti scajaneb smoton ti Diose oy sloc'tombail xulub vacax ti jujun esquinæ. Ti o'lol ti bu loc'tabil ti xulub vacaxe te iloc' tal ti c'ope.

14 Hech i'albat ti svaquibal ch'ul abate ti yich'oj ti scornetae:

—Ba coltao ti chanvo' achi'iltaque ti te chucajtic nopol uc'um Eufrates sbi —x'utat.

15 Te chucajtic ti chanvo' ch'ul abatetique yu'un tsmalaic ti tsta yorail yu'un chbatic, yu'un chba smilic ticrixchanoetique. Yu'un ic'ot xa yorail, hech yu'un icoltaatic yu'un hech chba smilic ti crixchanoetique. Ti jujutos crixchanoetic jutuc mu sta o'lol ti chmilate. Hech tspas ti sjoylejal balumil. **16** Ep xchi'iltaç ti chanvo'ique. Cajajtic ti ca' ti

xchi'iltaque. Laj ca'i jayvo'. Ja' chib ciento millón. Ep ti jyalel.

¹⁷Hech x'elan ti ca'etique xchi'uc ti much'utic scajlebinojique ti ni'ac'bat jq'uele. Ti much'utic cajajtique oy smacbil yo'ntonic. Ti smacbil yo'ntonic tsoj xchi'uc yox xchi'uc c'on. Ja' tsoj hech chaj c'u che'el c'oc', yox hech chaj c'u che'el zafiro-ton, c'on hech chaj c'u che'el azufre. Ti sjol ti sca'ique ja' hech chaj c'u che'el sjol jt'i vanej bolom. Yac'oj sba chloc' ti yeic c'oc' xchi'uc ch'ayil xchi'uc azufre. ¹⁸Hech yu'un ti c'u yepal ti crixchanoetique ti jujutose, jutuc mu sta o'lol imilat. Hech laj spasbe ti jujutos ti crixchanoetique. Ja' imilatic yu'un ti c'oq'ue xchi'uc ti ch'ayile xchi'uc ti azufree ti iloc' ti ye ti ca'etique. ¹⁹Ti ca'etique ma'uc no'ox imilvan ti yee. Ja' imilvan uc ti snee. Ti snee ja' orachon x'elan, oy sjol cht'i van.

²⁰Ti crixchanoetique ti muc xmilatiqe, manchuc mi laj yilic ti imilat ti xchi'iltaque, muc sutes yo'ntonic yu'un ti c'utic chopol tspasique. Mu sc'an spajes sbaic ti yu'un tspasic ti muc' ti pucujetique. Mu sc'an scomesic ti yajsantoique ti pasbil ti c'anal taq'uine, ti saquil taq'uine, ti cobre taq'uine, ti tone, ti te'e, ja' ti mu cuxuluque, ti mu xa'yic c'ope, ti mu xanavique. ²¹Muc sutes yo'ntonic ti oy smulique yu'un ti imilvanique, ti laj spasbe yabtel ti jpicch'ich'e, ti imulivajique, ti i'elc'ajique.

Ja' sc'opilal ti ch'ul abate
ti yich'oj ti biq'uit hune

10 Ni'ac'bat jq'uel uc iyal ti balumil totil ch'ul abat.

Pixbil ti toc iyal. Oy me'q'uinobal ti sba sjol. Oy squeval sat hech chaj c'u che'el squeval ti c'ac'ale. Ti yacane chtil hech chaj c'u che'el c'oc'. ²Stsacoj ti sc'ob biq'uit hun. Balbil ti hune. Mu yich'ojuc sello ti hune. Ti sbats'ic'ob'acane ja' laj stec' ti nabe. Ja'uc ti sts'ete laj stec' ti balumile. ³Tsots ic'opoj hech chaj c'u che'el ch-avan jt'i vanej bolom. C'alal laj yo'nton c'opoju, i'avan ti hucub chavuque. ⁴Chc'opoj ti chavuque. Hech yu'un c'alal laj avanuc, jc'an jts'iba ti hun ti c'usi laj yal ti chavuque. Laj ca'i oy much'u chc'opoj ti vinajel. Hech laj yalbun:

—Mu me much'u chavalbe ti c'usi laj yalic ti hucub chavuque. Mu me xats'iba ti hun —xiyutun.

⁵Ti ch'ul abate ti te sjamoj ti yacane stec'oj ti nabe xchi'uc ti balumile, laj stoy sc'ob, ja' ti sbats'ic'obe. ⁶Laj sva'an ti rextico ti Diose, ja' ti cuxul sbatel osile, ja' ti laj spas ti vinajele xchi'uc scotol ti c'utic te oye, ja' ti laj spas ti balumile xchi'uc scotol ti c'utic li'oye, ja' ti laj spas ti nabe xchi'uc scotol ti c'utic te oye. Hech laj yal:

—Laj xa sta yorail. ⁷Hech c'alal chlic yoq'uesan scorneta ti sucva'al ti jchi'ile te chvinaj ti c'u che'el snopoj ono'ox ti yo'nton ti Diose ti mu to cha'ibeic sjam ti crixchanoetique, ja' ti c'u che'el icholbat ti j'alc'opetique ti vo'one, ja' ti laj yac' sbaic ti abatinel yu'une —xchi ti totil ch'ul abate.

⁸Ti Cajvaltique ti laj sc'oponun tal ti vinajel ti jbæle laj ca'i, ja' laj xcha'c'oponun yan vuelta. Hech laj yalbun:

—Batan, ba tsaco ti biq'uit hune, ja' ti mu'yuc sello yich'oje ti stsacoj ti sc'ob ti ch'ul abate ti ja' te stec'oj ti nabe xchi'uc ti balumile —xiyutun.

⁹Hech yu'un ba jc'opon ti ch'ul abate, laj jc'ambe ti biq'uit hune. Hech laj yalbun:

—Ich'o, bic'an. Chi' chava'i hech chaj c'u che'el ajapom. Ch'a chava'i c'alal quechta —xiyutun.

¹⁰Hech yu'un laj jtsac ti biq'uit hune ti te oy ti sc'ob ti ch'ul abate, laj jbic'. Chi' laj ca'i hech chaj c'u che'el ajapom. C'alal laj quechta, ch'a laj ca'i. ¹¹Hech ni'albat:

—Ti hune ti laj abiq'ue, ja' señail ti ta to me xats'ibabe sc'opilal yan ep vocol ti chich'ic ti crixchanoetique ti jaylajuntos ti oyic ti balumile xchi'uc ti ajvaliletic yu'unique —xiyutun.

Ja' sc'opilal ti cha'vo'ique ti chchol sc'op Dios te ti Jerusalén

11 Hech yu'un ni'ac'bat jch'ix aj hech chaj c'u che'el metro sventa yu'un oy c'usi ti jp'istic. Hech ni'albat:

—Ba p'iso c'u smuc'ul ti templo cu'une te ti Jerusalén xchi'uc ti bu ti scajaneb jmotone. Tuso me uc jayvo' ti achi'iltaque ti te chiyalbucun vocol te ti templo yu'un mu'yuc much'u ep ti chiyalbucun vocol ti jtojole. ²Mu me xatsac ti venta ti amac' yu'un ti temploe. Mu me xap'is yu'un laj xa cac'be ti sc'obic ti yanlum crixchanoetique. Yu'un ti jteclum Jerusalene, ja' ti tsots sc'opilal avu'unique, o'lol xchanibal habil te chnaquiic o ti yanlum

crixchanoetique, te chixtanic. ³Ti jtac batel cha'vo'ic. Te chc'otic ti Jerusalén yu'un ch'c'o yalte ti achi'iltaque, ho'oxuc ti judiooxuque, ti c'usi jc'an xcalbee. Slapojic ic'al poc' chanavic batel, ja' señail ti ac'o sutes yo'ntonic yu'un ti smulique ti achi'iltaque. Ti cha'vo'ique hal chchol ti jc'ope. Ja' chchol o'lol xchanibal habil —xiyutun.

⁴Ti cha'vo'ique ja' hech chaj c'u che'el cha'tec' oliva-te', ja' hech chaj c'u che'el chib candelero ti te oyic ti stojol ti Diose, ja' ti Yajval scotol ti balumile. ⁵Mi oy much'u sc'an chilbajin ti cha'vo'ique, chloc' c'oc' ti yeic. Hech tsmilic ti yajcontraire. Hech tsmilic ti much'u sc'an ch-ilbajinat yu'une.

⁶Ti cha'vo'ique ac'bil sp'ijil yu'un hech xu' tspajes ti ho'e te ti vinajel hech mu xtal ho' ti balumil c'alal yac'oj sba chcholic ti c'usi ch-albatic yu'un ti Diose. Ac'bil sp'ijil uc yu'un xu' tsc'atajes ti ch'ich' ti uc'umetique, xu' chac'be xchamel ti crixchanoetique, ti jayib vuelta tsc'an yo'ntonic ti chac'be xchamel ti crixchanoetique. ⁷C'alal mi laj sta yorail ti jayib c'ac'al chchol ti sc'op ti Diose ti cha'vo'ique, chloc' tal ti c'atimbac ti jti'venej bolome. Ja' tspas pleito xchi'uc. Ja' tsalbil chc'otic ti cha'vo'ique. Ja' chmilatic yu'un ti bolome.

⁸Ti cha'vo'ique te chcom sbec'talic te ti calle te ti Jerusalén yo' bu imilat ti cruz ti Cajvaltique. Ti sventa ti Ch'ul Espíritue ti jna'tic ti co'ol yo'ntonic ti jchi'iltaque ti te nacajtique xchi'uc ti much'utic nacajtique ti Sodoma xchi'uc ti Egipto ti vo'one chil ti Diose. ⁹O'lol

xchanibal c'ac'al chq'uelilambat
sbec'talic yu'un ti jaylajunchop
crixchanoetic ti li' ti balumile.
Mu xaq'uic licensa yu'un ti ac'o
mucatuc ti ora. ¹⁰Ti much'utic oyic
ti balumile nichim no'ox yo'ntonic
yu'un ti imilatic xa ti cha'vo'ique.
Tspasbeic sq'uinal. Chac'be
sbaic smotonic yu'un ti icham
xa ti cha'vo'ique yu'un ep itijbat
yo'ntonic yu'unic c'alal cuxajtic
toe. ¹¹C'alal i'ech' ti o'lol xchanibal
c'ac'ale, ti cha'vo'ique icha'cusesat
yu'un ti Diose, hech laj jq'uel. Hech
iliquinic, laj sva'an sbaic. Scotol ti
much'utic laj sq'uelique, toj xi'el
ic'otic. ¹²Ti cha'vo'ique laj ya'i
oy tsots chc'opoj ti vinajel. Hech
i'albatic:

—Muanic tal li'i —x'utatic.

Ti yajcontraique te va'ajtic laj
sq'uelic imuic batel ti vinajel
xchi'uc toc ti cha'vo'ique. ¹³Ti ora
tsots inic ti balumile. Ja' ijin ti
naetic te ti jteclum Jerusalén. Mi oy
jmil ti naetique, ijin cien. Baluneb
ciento lec icom. Hucmil ti vo'
ichamic ti crixchanoetique c'alal
inic ti balumile. Ti yantique toj xi'el
ic'otic. Laj yalbeic vocol ti stojol ti
Diose ti te nacal ti vinajele.

¹⁴Ja' hech ti xchibal vuelta ti
vocole. Po'ot xa chtal ti yoxibal
vuelta.

**Ja' sc'opilal ti sucubal ch'ul abate
ti laj yoq'uesan ti scornetae**

¹⁵Ti sucubal ch'ul abate lic
yoq'uesan uc ti scornetae. Oy tsots
ic'opojoj ti vinajel. Hech laj yalic:
Laj xa sta yorail ti ilaj xa
yabtel ti totil ajvaliletic te ti
balumile.

Lic xa spas mantal ti balumil ti
Diose xchi'uc ti much'u t'ujbil
yu'une, ja' ti Cristoe.

Ja' tspas mantal sbatel osil,
xchiic. ¹⁶Ti veinticuatro totiletique
ti te nacajtic ti snaclebic te yo' bu
oy ti Diose, hech lic spatan sbaic ti
stojol. Ilequilc'opojoj yu'un ti Diose.
¹⁷Hech laj yalbeic:

Cajvaltic Dios, ho'ot jelaven
ap'ijil hech scotol xu' avu'un.
Ho'ot atalel cuxulot.
Hocol avalbuntutic ti lic xa apas
mantal atuc.
Atuc aventainoj scotol.

¹⁸Scotol ti much'utic muc xch'unic
ti ac'ope hovil ti laj stoy sbaic
ti atojol.

Ista xa yorail ti chavac'be castigo.
Ista xa yorail ti ch-ich'bat sc'op
ti much'utic chamenic xae ti
muc xch'un ti ac'ope.

Ista xa yorail ti chavac'be smotonic
ti much'utic i'abtejic avu'une, ja'
ti j'alc'opetic avu'une, xchi'uc ti
much'utic chaspasot ti muq'ue.

Mi tsots mi mu tsotsuc yabtel
yich'ojic, ja' chavac'be smotonic.

Ista xa yorail ti ch'ayel chbatic
avu'un ti much'utic laj
sbolibtasbe yo'ntonic ti
crixchanoetique te ti balumile,
xchiic ti stojol.

¹⁹Ti ora ijam ti templo yu'un ti Diose
te ti vinajel laj quil. Te ivinaj ti yut
templo ti arca yu'un ti tratoe. Chleblej
tselov. Oy c'usi tsots chc'opojoj. Ch-avan
chavuc. Inic scotol. Ep muc'ta bot ital.

**Ja' sc'opilal ti antse
xchi'uc ti dragone**

12 Te ivinaj ti vinajel señail
ti tsots sc'opilale. Te ivinaj

jun ants. Ja' sc'u' ti c'ac'ale, stec'ojo ti ue. Ti scoronae ti te ti sjole ja' lajcheb c'analetic. ²Slicoj yol ti antse. Ilic xa ti xc'uxul xch'ute. Ch-avan ti antse scoj ti c'ux xch'ut cha'ie yu'un chcol xa ti alajel. ³Oy yan señail ivinaj uc te ti vinajel. Te oy jcot chon jun to iguana x'elan pero más muc'. Dragón sbi ti chone. Tsoj ti dragone. Hucp'ej ti sjole. Lajunch'ix ti xulube. Oy scorona ti jujup'ej sjole. ⁴Laj smey ti c'analetic ti sne, hech laj sten yalel ti c'analetique. Jutuc mu sta o'lol ti c'analetique ti laj sten yalele. Ti dragone te cotel ti stojol ti antse ti po'ot xa chcol ti alajele. Yu'un sc'an sti'be yol c'alal mi i'ane. ⁵I'an yol ti antse. Querem laj yac!. Ti yole ja' ac'bil yabtel yu'un tspas ti mantal scotol crixchanoetic. Persa chch'umbat smantal. Ti yol ti antse ti ora i'ic'at muel ti stojol ti Diose ti te nacal ti muc'ta naclebale. ⁶Ti antse chjataj ti xocol balumil yo' bu smeltsanoj ti Diose ti bu chnaquie. Te chmac'linat yu'un ti Diose o'lol xchanibal habil.

⁷Patil ilic muc'ta pleito te ti vinajel laj jq'uel. Te oy ti vinajel jun totil ch'ul abat, Miguel sbi. Ti Miguele xchi'uc ti ch'ul abatetic ti tspasatic ti mantal yu'un ti Miguele, ja' laj spasic pleito xchi'uc ti dragone. Ti dragone ja' chcoltaat yu'un ti abatetic yu'une. ⁸Ti dragone xchi'uc ti abatetic yu'une tsalbil ic'otic, muc xu' yu'unic ti te chcomic te ti vinajel. ⁹Hech yu'un j'ech'el itenatic loq'uel yal tal ti vinajel ti dragone laj quil. Mu xa xu' ch-ochic o. Ja' ti chon ono'oxe ti yac'oj sba tslo'la scotol

crixchanoetic ti balumile, ja' ti totil pucuje, ja' ti Satanás sbie. Hech j'ech'el itenatic yal tal ti balumil xchi'uc ti abatetic yu'une.

¹⁰Hech yu'un laj ca'i oy tsots chc'opojic te ti vinajel. Hech laj yalic:

—Laj xa sta yorail chcoltavan ti Dios cu'unique. Chvinaj ti jelaven sp'ijile, chlic spas mantal stuc. Ch-och ti pas mantal ti much'u t'ujbil yu'une, ja' ti Cristoe, yu'un itenat xa loq'uel ti Satanase ti ja' tsa'ilambe smul ti quermanotique ti te oyic ti balumile. Ti c'ac'al ti ac'ubal laj sa'be smulic ti stojol ti Dios cu'unique. ¹¹Ja' tsalbil ic'ot xa yu'unic ti sventa ti icham yu'unic ti Cajvaltique, ti sventa uc ti jamal laj yalic ti xch'unojique. Yu'un mu xc'uxubin sbaic. Mu xi'ic mi chmilatiqe. ¹²Hech yu'un nichim no'ox co'ntontic, ho'ucutic ti li'oyucutic ti vinajele. Ja' uts sbaic ti te nacajtic ti balumile xchi'uc ti mare, yu'un j'ech'el iyal xa batel ti totil pucuje. Liquem sjol ti ora to yu'un tsna' ti mu xa epuc c'ac'al xu' ch-abteje —xchi.

¹³Ti c'alal laj yil ti dragone ti j'ech'el itenat yal tal li' ti balumile, hech lic yilbajin ti antse, ja' ti querem laj yaq'ue. ¹⁴Ti Diose laj yac'be chib xic' ti antse hech chaj c'u che'el xic' muc'ta xique yu'un hech ac'o viluc loq'uel te ti stojol ti dragone. Hech chbat ti antse ti xocol balumil yo' bu chmac'linat yu'un ti Diose o'lol xchanibal habil. ¹⁵C'alal laj yil ti dragone ti chjataj xa ti antse, hech iloc' tal ep ho' ti ye ti dragone, uc'um x'elan, yu'un ac'o batuc ti uc'um ti

antse. ¹⁶Ti Diose laj scolta ti antse. Laj sjav ti balumile, hech i'och batel ti yut balumil ti ho'e ti iloc' ti ye ti dragone. Hech icol batel ti antse ti sc'opilal ono'ox chbate. ¹⁷Hech yu'un i'ilin ti dragone yu'un ti tsalbil ic'ote, hech ba spas pleito xchi'uc ti yalabtac ti antse ti t'ujbilic ti ta to xcolique. Ja' ti much'utic xch'unojbeic smantal ti Diose li' ti balumile, ti yac'oj sba xcholbeic sc'opilal ti Jesucristoe.

**Ja' sc'opilal ti cha'cot
jti'vanej bolome**

13 ¹⁻²Ti dragone laj scotan sba ti hi' te ti ti'nab. Laj jq'uel iloc' tal ti nab jun to jcot jti'vanej bolom x'elan. Chopol ti q'uelel chijxi' yu'un. Hucp'ej ti sjole. Lajunch'ix ti xulube. Oy lajuneb scorona, jujun scorona jujuch'ix xulub. Te ts'ibabil ti jujup'ej sjole sbi stuc. Ti c'u che'el ts'ibabile ja' tstroy sba ti stojol ti Diose. Ti sc'ob yacane ja' hech chaj c'u che'el sc'ob yacan ti osoe. Ti yee ja' hech chaj c'u che'el ye jti'vanej bolom. Ti dragone laj yac'be sp'ijil hech chaj c'u che'el sp'ijil stuc. Laj yac'be spas mantal hech chaj c'u che'el tspas mantal stuc. Tsots yabetl laj yich' ti jun to bolom x'elane. ³Laj jq'uel ti yajem jp'ej sjol. Ta yutsil chcham ti hechuque. Pero ichop xa ti bu yajeme. Scotol crixchanoetic ich'ay yo'ntonic yu'un ti ichope, hech yu'un laj sts'acliic batel. ⁴Ti crixchanoetique ilequilc'opojoic yu'un ti dragone yu'un ti laj yac'be yabetl yu'un tspas mantal ti jun to bolom x'elane. Ilequilc'opojoic uc yu'un ti jun to bolom x'elane. Hech laj yalic:

—Mu'yuc much'u hech tsots yabetl yich'oj hech chaj c'u che'el ti bolome. Mu'yuc much'u stsatal yu'un —xchiic.

⁵Ti Diose laj yac' c'opojuic ti jun to bolom x'elane. Ep lic stoy sba. Ep ichopolc'opojo yu'un ti Diose. Ti Diose laj yac' licensa yu'un tspas mantal o'lol xchanibal habil. ⁶Ep ichopolc'opojo yu'un ti Diose. Laj yixtambe sbi ti Diose. Chopol ic'opojo yu'un ti stemplo ti Diose xchi'uc ti much'utic batemic xa te ti vinajele. ⁷Ti Diose laj yac' licensa ti ac'o spas pleito ti bolome xchi'uc ti much'utic ch'umbil ti sc'ope li' ti balumile. Laj yac' licensa ti Diose ti ac'o tsalatuc ti xnich'nabe yu'un ti bolome. Ti bolome ti Diose laj yac'be licensa yu'un tsventain ti jaylajuntos crixchanoetic ti li'oyic ti balumile. ⁸Scotol ti much'utic li'oyic ti balumile, ja' ti mu p'ejambiluc sbiic ti c'alal mu to chlic ti balumile te ti hun sventa cuxlejal sbatel osile, ja' laj squejan sbaic ti stojol ti bolome. Ja'uc ti much'u p'ejajtic ti hun sbiic ti sventa chcuxiic sbatel osile, ti ja' yich'oj ti Ch'iom Carneroe, ja' ti imilate, ja' ti icha'cuxi xae, ja' muc squejan sbaic ti stojol laj quil.

⁹A'yo me ava'yic acotolic. ¹⁰Ti much'u chchucvane ta ono'ox yich' chuquel stuc. Ti much'u chmilvane ta ono'ox xmilat stuc. Hech yu'un ti much'utic tspasic ti mue' ti Diose ti li'oyic ti balumile ti c'alal ti yorail ti hech vocole, tsc'an ti oy stsatsal yo'ntonic, tsc'an ti chch'unic ti ta ono'ox xcolic sbatel osile.

¹¹Patil laj jq'uel iloc' tal ti balumil yan jcot jti'vanej bolom. Chijxi'

yu'un uc. Chib ti xulube ja' hech chaj c'u che'el xulub carnero. Ti c'alal ic'opoje, ja' hech chaj c'u che'el sc'op ti dragone. ¹²Co'ol tsots yabtel yich'oj hech chaj c'u che'el ti primero jti'vanej bolome. Ja' lic pasvanuc ti mantal. Tspas ti mantal ti much'utic li' nacajtic ti balumile yu'un ac'o ba xch'umbeic smantal ti primero jti'vanej bolome, ja' ti chopen xa ti sjole ti bu yajeme.

¹³Ja' ti bolom ti patil ivinaje tspas ep jchop o abteletic. Ihu' yu'un laj sten yalel ti balumil c'oc'. Ti crixchanoetique laj sq'uelic ti hech iyal ti c'oq'ue. ¹⁴Hech yu'un ti xcha'citol bolome ti Diose laj yac'be spas ep jchop o abteletic te ti stojol ti primero jti'vanej bolome. I'ac'bat licensa uc yu'un tspas ti mantal ti crixchanoetique ti ac'o spasbeic sloc'tombail ti primero jti'vanej bolome, ja' ti laj yich' milel ti espadæe muc xcham. ¹⁵Ti Diose laj yac' licensa ti ac'o cuxiuc ti sloc'tombail ti primero jti'vanej bolome, hech lic c'opojuç ti sloc'tombaile. Hech lic yal mantal:

—Ac'o milatuc scotol ti much'utic mu squejan sbaic ti jtojol —xchi—. ¹⁶Ac'o yich'be smarca ti totil cu'une ti ja' sloc'tombailune scotol crixchanoetic, mi muc', mi biq'uit, mi jc'ulej, mi me'on, mi libre oyic, mi oyic ti mozoil. Ja' no'ox chich' ti sbats'ic'ob o ti stiba —xchi—. ¹⁷Ja' no'ox xu' chmanolaj xu' chchonolaj ti much'utic yich'ojic ti smarcaique —xchi.

Ti smarcaique ja' ti sbi ti primero jti'vanej bolome o ti snúmero ti primero jti'vanej bolome. ¹⁸Ja' no'ox ti much'utic p'ijuben ti sventa

Dios ja' no'ox xu' cha'ibe sjam ti oy snúmero ti primero jti'vanej bolome. Snúmero no'ox crixchano. Ja' seiscientos sesenta y seis ti snúmberos.

Ja' sc'opilal ti iq'uejinic ciento cuarenta y cuatro ti mil ti vo'

14 Patil laj quil te va'al ti ba vits ti Ch'iom Carneroe. Ja' Sión sbi ti vitse. Te xchi'inoj ciento cuarenta y cuatro ti mil ti vo', ja' ti ts'ibabil ti stibaic ti sbi ti Ch'iom Carneroe xchi'uc ti sbi ti Stote, ja' ti Diose. ²Laj ca'i oy che'opoj ti vinajel hech chaj c'u che'el chc'opoj nojelal uc'um, hech chaj c'u che'el tsots ch-avan chavuc, hech chaj c'u che'el mi tstijic yarpaic ep crixchanoetic.

³Ja' ti ciento cuarenta y cuatro ti mil ti vo'e ti tsq'uejintaic ach' q'uejoj te ti stojol ti Diose xchi'uc ti stojol ti chanvo'ique, xchi'uc ti stojol ti totiletique. Mu'yuc much'u yan sna' ti q'uejoje, ja' no'ox ti ciento cuarenta y cuatro ti mil ti vo' ti icoltaatic xa loq'uel li' ti balumile. ⁴Ja' ti much'utic muc sta smulic ti stojol yan antsetic yu'un jun yo'ntonic ti stojol ti Diose. Yu'un ja' no'ox laj sts'acliic ti Ch'iom Carneroe. Hech yu'un it'ujatic loq'uel ti o'lol ti crixchanoetique yu'un hech sba snich'on Dios ic'otic. Ja' sba snich'on ti Ch'iom Carneroe ic'otic uc. ⁵Ti c'utic laj yalique puru melel. Mi jutuc mu'yuc bu itabatic smulic.

Ja' ti c'usi laj yal ti oxvo' ch'ul abatetique

⁶Laj quil ivil batel ti o'lol vinajel jun ch'ul abat. Ja' chba xchol ti

lequil ach' c'ope ti mu xlaj sc'opilal sbatel osile. Ja' chba xcholbe ya'yic ti jaylajuntos crixchanoetic ti te oyic ti sjoylejal balumile. ⁷Tsots ic'opoj, hech laj yalbe:

—Xi'ic ti Diose. Pasic me ti muc' yu'un ista xa yorail ti ch-ich'bat sc'op scotol crixchanoetic yu'un smulic. Quejano me abaic ti stojol yu'un ja' laj spas ti vinajele ti balumile ti nabe xchi'uc ti butic chloc' tal ti ho'e —xchi.

⁸Ital yan ch'ul abat laj quil. Ja' xchibal xa. Hech laj yal:

—Ta xa xjin scotol ti much'utic te nacajtic ti jteclum Babiloniae, ja' ti muc' scuyoj sbaique, ja' ti laj xchibajesbe yo'ntonic scotol crixchanoetic ti stojol ti Diose, ti hech ba xch'unic santoetic yu'unic, ti hech ibic'taj yo'ntonic yu'un taq'uin yu'unic —xchi.

⁹Ital yan xch'ul abat. Ja' yoxibal xa. Tsots ic'opoj uc, hech laj yal:

—Scotol ti much'utic tspasic ti muc' ti jti'vanej bolome xchi'uc ti sloc'tombaile, mi chich' ti stiba mi ti sc'ob ti smarca ti jti'vanej bolome, ¹⁰ja' ch-ac'bat castigo uc yu'un ti Diose yu'un ilinem ti stojol. Tsots ti jyalel ti castigo ti ch-ac'bate. Ja' ep chich' vocol ti c'oc' yo' bu chtil azufre. Te ti jq'uelbetutic svocol ho'ontutic ti yabatuntutic ti Diose. Te tsq'uel uc ti Ch'iom Carneroe. ¹¹Sbatel osil chloq'uilan xch'ayilal ti c'oq'ue yo' bu chich'ic ti vocole. Ti c'ac'al ti ac'ubal mi jutuc mu xcux yo'ntonic ti much'utic laj spasic ti muc' ti jti'vanej bolome xchi'uc ti sloc'tombaile, ja' ti much'utic yich'ojbeic sbi ti bolome ti sc'ob mi stiba. ¹²Hech yu'un ti

much'utic lecubtasbil yo'ntonic yu'un ti Diose ti te oyic ti balumile tsc'an ti oy stsatsal yo'ntonic. Ac'o xch'umbeic smantal ti Diose, jamal ac'o yalic ti xch'unojbeic sc'op ti Jesuse —xchi ti ch'ul abate.

¹³Laj ca'i oy chc'opoj te ti vinajel. Hech laj yalbun:

—Hech me chats'iba ti hun: “Nichim no'ox yo'ntonic sbatel osil ti much'utic oyic ti stojol ti Diose ti c'alal chchamique”—xiyutun—. “Melel ti nichim yo'ntonique yu'un chcux yo'ntonic. Mu xa x'abtejic yu'un tsacbil ti venta ti c'u che'el i'abtejique” xchi ti Ch'ul Espíritue —xiyutun ti much'u laj sc'oponun te ti vinajele.

Ja' sc'opilal ti jun to ja' yorail c'ajoj ya'yel ti balumil

¹⁴Laj quil te oy jun toc. Sac ti toque. Oy much'u te nacal ti toc, jun to crixchano x'elan. Oy scorona ti sjol. Pasbil ti c'anal taq'uin ti scoronae. Stsacoj ti sc'ob hoz. Oy ye ti hoze. ¹⁵Oy ch'ul abat iloc' tal ti templo te ti vinajel laj quil. Tsots lic c'opojuc, hech laj yalbe ti much'u te nacal ti toque:

—Cupo xchi'uc ahoze ti atrigoe yu'un ista xa yorail scupel. Yu'un itaquij xa ti atrigoe —xchi.

¹⁶Hech yu'un ti much'u te nacal ti ba toque lic scup ti strigoe ti sjoylejal balumil. Ti trigoe ja' señail ti much'utic ti xch'unojbeic sc'op ti Diose ti te oyic ti balumile.

¹⁷Oy yan ch'ul abat iloc' tal ti templo te ti vinajel laj quil. Yich'oj soz uc. Oy lec ye uc ti soze. ¹⁸Te yo' bu ti scajaneb smoton ti Diose te ti vinajel iloc' tal yan ch'ul abat, ja'

ti sventainoj ti c'oc' te ti scajaneb smoton ti Diose. Tsots lic c'opojuc, hech laj yalbe ti much'u yich'oj ti hoz ti oy lec yee:

—Tuch'o xchi'uc ti ahoze ti sat ti uvate'e te ti balumile, tsobo tal yu'un itoc'onaj xa ti sate —xut. Ti sat ti uvate'e, ja' señail ti much'utic mu spasic ti muc' ti Diose ti te oyic ti balumile.

19-20 Hech yu'un ti ch'ul abate lic xtuch' xchi'uc soz ti sat ti uvate'e li' ti balumile. Laj stsob tal ti sat uvate'e. Laj sten ochel ti yut ti jombil tone yo' bu tsloq'uesbeic ya'llel sat ti uvate'e te ti spat macte'ton yu'un ti jteclum Jerusalene. Hech lic steq'uic yu'un tst'usic yu'un ac'o loc'uc ti ya'lele. Ma'uc ya'llel sat uvate' iloc'. Ja' puru ch'ich' ti iloq'ue. Ja' yu'un oy ti pleitoe. Ti ch'ich'e asta itaat ti sfreno ti sca'ique. Oxib ciento kilómetro ixanav batel ti ch'ich'.

**Ja' sc'opilal ti hucvo' ch'ul abatetic
ti yich'ojic ti hucub castigoe**

15 Laj quil yan señail te ti vinajel. Yan x'elan, chch'ay co'ntontic yu'un. Te oy hucvo' ch'ul abatetic ti ch-ac'batic yich'ic jujun castigo. Ja' slajeb ti castigoe yu'un te tsts'aqui scotol ti yilintael ti criixchanoetique yu'un ti Diose.

2 Laj quil uc jun to nab x'elan pasbil ti espejo x'elan. Oy c'oc' te chtil uc. Te va'ajtic nopol ti'nab scotol ti much'utic ihu' yu'unic muc spasic ti muc' ti jti'venej bolome xchi'uc ti sloc'tombaile, ti muc xich'beic ti smarcaique, ja' ti snúmero o ti sbi ti bolome. Te va'ajtic yich'ojic yarpaic ti i'ac'batic

yu'un ti Diose. **3** Te chq'uejinic. Chq'uejinic hech chaj c'u che'el iq'uejin ti Moisese ti c'alal icoltaatic loq'uel ti mozoil te ti Egipto xchi'uc ti jtamatoltique ti vo'one, ho'ucutic ti co'ol judioutic xchi'uque. Ti q'uejoje ja' ti laj yalbeic sc'opilal ti jelaven sp'ijil ti Diose. Ja' no'ox hech ti much'utic ti yich'ojic yarpaic ti laj jq'uele, ja' laj yalbeic sc'opilal ti jelaven sp'ijil ti Ch'iom Carneroe. Hech iq'uejinic:

Cajvaltic Dios, jelaven ap'ijil atuc.

Scotol xu' avu'un chapas.

Jun no'ox yutsil scotol avabtel.

Toj ti c'usi chapase.

Melel ti ac'ope.

Ho'ot ajvalilot atuc sbatel osil.

4 Scotolic chlic xi'uc ti atojol,

Cajval.

Scotolic chlic yal ti ho'ot atuc ajvalilot yu'unic.

Yu'un atuc no'ox toj avo'nton.

Yu'un hech avalojo ono'ox ti

ac'op, hech yu'un scotol

crixchanoetic chlic yalic ti toj chachapanvane,

xchiic.

5 Patil laj quil te ti vinajel laj sjamic ti yut temploe, ja' ti jelaven ch'ul cuarto sbie yo' bu chc'oponatic yu'un ti Diose.

6 Iloq'uic ti yut templo ti hucvo' ch'ul abatetic ja' ti ch-ac'batic yich'ic ti hucub castigoe. Sac sc'u' slapojic. Puru pino poc' ti sc'u'ique. Chquevan ti sc'u'ique. Oy xincha xchucoj ti sti' yo'ntonique. Pasbil ti c'anal taq'uin ti xinchaique. **7** Hech yu'un jun, ja' ti chanvo'ic xchi'uque, lic yac' hucub taza. Pasbil ti c'anal taq'uin ti tazaetique. Ja' i'ac'batic

hucvo' ch'ul abatetique. Jujun taza laj yich' jujun. Ti tazaetique ja' te nojem ti yilintael ti crixchanoetique yu'un ti Diose, ja' ti stalel cuxul sbatel osile. ⁸Inoj ti ch'ayil ti temploe. Ja' señail ti muc' ti Diose ti jelaven sp'ijile. Mu'yuc much'u xu' ch-och xa ti templo. Ja'to mi ilaj sc'opilal ti hucub castigoe ti yich'ojic ti hucvo' ch'ul abatetique, ja'to xu' ch-ochic.

**Ja' sc'opilal ba malic ti
balumil ti castigo ti chcac'be ti
crixchanoetique ti te tic'ajtic ti
hucub taza ti avich'ojique, x'utatic**

16 Laj ca'i tsots chc'opoj ti Diose te ti templo te ti vinajel. Hech laj yalbe ti hucvo' ch'ul abatetique:

—Batanic, ba malic ti balumil ti castigo ti chcac'be ti crixchanoetique ti te tic'ajtic ti hucub taza ti avich'ojique —xut.

²Hech iyal tal ti jun ch'ul abate, tal smal ti balumil ti castigo ti te tiq'uil ti stazae. Hech ilic ep chin ti sbec'talic ti much'utic ti yich'ojbeic ti smarca ti jti'vanej bolome, ja' ti laj squejan sbaic ti stojol ti sloc'tombaile. Tu ti jyalel ti sbec'talique scoj ti chine. Ep c'ux laj ya'yic.

³Iyal tal ti xchibal ch'ul abate, tal smal ti nab ti castigo ti te tiq'uil ti stazae. Hech ic'ataj ti ch'ich' ti nabe. Jun to xch'ich'el anima x'elan. Hech icham scotol ti c'utic cuxajtic te ti nab.

⁴Iyal tal ti yoxibal ch'ul abate, tal smal ti uc'umetic xchi'uc ti butic chloc' tal ti ho'e ti castigo ti te tiq'uil ti stazae. Hech ic'ataj ti

ch'ich'. ⁵Laj ca'i chc'opoj ti ch'ul abate, ja' ti sventainoj ti ho'e. Hech laj yal:

—Toj avo'nton, Cajval, toj chachapanvan, ho'ot ti atalel cuxulote, ho'ot ti li'oyot ti ora to, ti te oyot ti vo'one uc. ⁶Yu'un laj smilic ti much'utic oyic ti atojole xchi'uc ti much'utic j'alvanej avu'une, hech yu'un laj xa avac'be ch'ich' yu'un ac'o yuch'ic. Ja' hech tsc'an ti ch-ac'batiqe —xchi ti ch'ul abate.

⁷Laj ca'i oy chc'opoj te ti scajaneb smoton ti Diose. Hech laj yal:

—Melel ti toj chachapanvan, Cajvaltic Dios, ho'ot ti jelaven ap'ijile ti scotol xu' avu'une. Chc'ot ti pasel ti c'u che'el laj avale —xchi.

⁸Ti xchanibal ch'ul abate laj smal ti sba ti c'ac'ale ti castigo ti te tiq'uil ti stazae. Hech lic chic'atuc ti crixchanoetique yu'un ti c'ac'ale. ⁹Ti c'alal chc'ac' cha'yic ti crixchanoetique, chopol lic yalbeic sc'opilal ti Diose, ja' ti sventainoj scotol avi castigo li'to. Muc sutes yo'ntonic yu'un ti smulique, muc spasice ti muc' ti Diose.

¹⁰⁻¹¹Ti yo'bal ch'ul abate ba smalbe ti bu ti mero scotleb ti jti'vanej bolome ti castigo ti te tiq'uil ti stazae. Hech puru ic' osil ic'ot ti sjoylejal balumil yu'un li' ti balumile yac'oj sba tspas mantal ti jti'vanej bolome. Ti crixchanoetique yu'un ti ep c'ux cha'yic ti jyalel ti xchinique, hech lic sti'ilanic yoq'uc, hech lic yut ti Diose ti te oy ti vinajele. Muc sutes yo'ntonic yu'un ti c'usi chopol spasojique.

¹²Ti svaquibal ch'ul abate tal smal ti ba muc'ta uc'um Eufrates

sbi ti castigo ti te tiq'uil ti stazae. Hech i'ul ti uc'ume. Hech ijam sbe ti ajvaliletique ti chtalic ti sloq'ueb c'ac'ale yu'un chtal spasic pleito.

¹³Laj quil iloq'uic tal ti yeic ti dragone xchi'uc ti primero jti'vanej bolome xchi'uc ti xchibal jti'vanej bolome oxvo' pucuj. Iloc' tal jujun pucuj ti yeic. Jun to ch'uch! x'elan ti pucujetique. Ti xchibal jti'vanej bolome, oy sbi uc nopolbil j'alc'op. ¹⁴Ja' ti pucujetic ti iloc' ti yeique ja' tspasic jchop o abteletic. Chba stsobic tal scotol ti totil ajvaliletic ti sjoylejal balumil xchi'uc ti yajsoldadoe yu'un ac'o tal spasic pleito xchi'uc ti Diose, ja' ti jelaven sp'ijile. Yu'un ista xa yorail hech chaj c'u che'l yaloj ti Diose. ¹⁵Yu'un hech yaloj ono'ox ti Diose: "A'yō me ava'yic. Hech chaj c'u che'l mu xana'ic c'usi ora chtal j'elec!, hech ono'ox uc mu xana'ic c'usi ora chital ho'oni. Jun no'ox yutsil ti much'u q'uelel sate, ti slapoj sc'u' spoq'ue yu'un hech mu t'analuc chquil, hech mu xq'uxav c'alal chitale", ti xchie. ¹⁶Hech yu'un ti pucujetique laj stsobic tal ti ajvaliletique te ti bu balumil Armagedón sbi ti hebreo c'op.

¹⁷Ti sucubal ch'ul abate laj smal te ti ic! ti castigo ti te tiq'uil ti stazae. Ti Diose ti te nacal ti muc'ta naclebale te ti yut templo te ti vinajel, hech laj yal:

—Ja' slajeben castigo o to —xchi.

¹⁸Hech yu'un chleblej tselov, oy tsots chc'opoj, ch-avan chavuc. Tsots ti jyalel inic ti balumile. Mu'yuc bu xnic hech stsatsal ti balumil mi junuc vuelta. Tsots ti jyalel. ¹⁹Ijav ti balumile te ti muc'ta

jteclume, ja' ti Jerusalene. Oxtuch' iloc' ti jteclume. Ijin scotol ti yan jteclumetic ti sjoylejal balumil. Muc xch'ay ti yo'nton ti Diose ti c'usi chopol spasojic ti crixchanoetic te ti muc'ta jteclum Babiloniae. Más ep i'ac'batic castigo yu'un ilinem ti Diose ti stojolic. ²⁰Scotol ti biq'uit balumil ti joyubabil ti ho'e i'exp'uj, hech itup' o. Ijem yal tal scotol ti vitsetique li' ti balumile, hech pamal ic'ot. ²¹Ip'aj yal tal ti balumil muc'tic bot. Cha'vinic kilo yalal jujup'ej ti bote. Ti crixchanoetique chopol laj yalteic sc'opilal ti Diose yu'un ital ti bote. Yu'un tsots castigo ti jyalel.

**Ja' sc'opilal ti i'ac'bat stoj
smul ti jmulavil antse**

17 Hech yu'un ital jun ch'ul abat ja' ti co'ol yich'ojic stazaic xchi'uc ti hucvo'ique. Hech tal yalbun:

—La' me, chacac'bot avil ti c'u che'l ch-ac'bat stoj smul ti jmulavil antse ti ep smule ti te nacal ti ba nab. ²Ti totil ajvaliletic te ti balumile imulivajic xchi'uc ti antse chil ti Diose yu'un ja' spasojic ti muc' ti antse, mu laj spasic ti muc' ti Diose. Ja'uc ti crixchanoetique jyacubeletic ya'yel yu'un lec laj yilic ti hech ic'ot ti pasele. Hech co'ol lic spasic uc —xiyutun.

³Hech yu'un laj sventainun ti Ch'ul Espíritue laj yic'un batel ti xocol balumil laj ca'i. Te laj quil jun ants scajlebinoj jti'vanej bolom. Tsoj ti bolome. Oy ep sbi ti sbec'tal. Ti c'u che'l ts'ibabil ti sbie ja' tstoy sba ti stojol ti Diose. Hucp'ej ti sjol ti bolome. Lajunch'ix ti xulube.

⁴Ti sc'u' ti slapoj ti antse ic'ic'tic xchi'uc tsoj. T'ujum ch-ilat yu'un oy snats' pasbil ti c'anal taq'uin xchi'uc ton ti toyol stojole xchi'uc perlaetic. Stsacoj ti sc'ob jun taza pasbil ti c'anal taq'uin. Chac'be yil yu'un hech ac'o sc'upin tal ti crixchanoetique. Mu'yuc sc'opilal ti yo'ntonic ti ja' nojem te ti yut taza ti c'usi mu xtun chil ti Diose ti tspas ti antse xchi'uc ti sbolil yo'nton ti antse yu'un ti mu spas ti muc' ti Diose. ⁵Ti stiba ti jmulavil antse te ts'ibabil sbi. Mu xca'ibetic sjam ti ora. Hech ts'ibabil: Ho'on hech chaj c'u che'l ti much'utic te nacajtic ti jteclum Babilonia ti pasbil ti muq'ue. Ho'on sme'un scotol jmulaviletic xchi'uc scotol ti much'utic chopol ti c'usi tspasic li' ti balumile, xchi' ts'ibabil te ti stiba. ⁶Jyacubel ti antse laj quil yu'un scoj ti yuch'ojbe xch'ich'el ya'yel ti much'utic t'ujbilic yu'un ti Diose ti vo'one xchi'uc ti much'utic ti imilatic ti sventa ti Jesuse. C'alal hech laj jq'uel, ich'ay co'nton yu'un. ⁷Hech lic sjac'bun ti ch'ul abate: —¿C'u yu'un ich'ay avo'nton yu'un? Chacalbe sc'opilal ti antse ti mu to ava'yojuque xchi'uc ti sc'opilal ti jti'vanej bolome ti scajlebinoje, ja' ti hucp'ej ti sjole, ti lajunch'ix ti xulube. ⁸Ti jti'vanej bolome ti cajlebimbil yu'un ti antse, ja' ti oy yip ti vo'one, ti mu'yuc xa yip ti ora to, patil chlic cha'anuc yip yan vuelta hech chlic loc'uc tal ti xab, patil chba yich' castigo sbatel osil. Ti crixchanoetique ti mu p'ejeluc sbiiic ti jun sventa cuxlejal sbatel osil ti c'alal mu to chlic ti balumile, ja' chch'ay yo'ntonic ti

c'alal tsq'uelic ti chcha'an yip yan vuelta ti jti'vanej bolome.

⁹Ja' no'ox mi p'ijubenoxuc xu' chava'ibeic ti sjame. Ti hucp'ej sjol ti bolome, ja' señail ti hucub vits yo' bu tspas mantal ti antse. ¹⁰Ja' señail uc hucvo' ajvaliletic. Ho'vo'ic i'ech'ic xa, jun te ch-abtej ti ora to, jun mu to chtal. C'alal mi itale, ch-abtej j'oc' no'ox. ¹¹Ti jti'vanej bolome ja' ti oy yip ti vo'one, ja' ti mu'yuc xa yip ti ora to, ja' ti xvaxaquibale. Ja' xchi'iltac ti hucvo'ique. Ch'ayel chbat uc.

¹²Ti lajunch'ix xulub ti laj aq'uele, ja' señail lajunvo' ajvaliletic ti mu to ch-och ti abtele. Chlic to ochuc ti pas mantal jun chib c'ac'al xchi'uc ti jti'vanej bolome. ¹³Ti ajvaliletique jtos yo'ntonic xchi'uc ti jti'vanej bolome. Chac' sbaic ti abatinel yu'un ti bolome. Mu'yuc c'usi tsnopis stuquic. ¹⁴Ja' tspasic pleito xchi'uc ti Ch'iom Carneroe. Ja' tsatsalatic yu'un ti Ch'iom Carneroe yu'un mero totil ajvalil stuc. Ja' tspas ti mantal scotol ti yan ajvaliletic xchi'uc reyetic. Ti xchi'iltac ti Ch'iom Carneroe, ja' ti ic'bilic ti stojol, ti t'ujbilic yu'une, ti jun yo'ntonic ti stojole, ja' co'ol tsatsalanic xchi'uc —xiyutun ti ch'ul abate.

¹⁵Hech laj yalbun uc ti ch'ul abate:

—Ti nab ti laj aq'uele, ja' ti bu nacal ti jmulavil antse, ja' señail ti jaylajuntos crixchanoetic ti ja' tspasatic ti mantal yu'un ti jmulavil antse. ¹⁶Ti lajunvo' ajvaliletique xchi'uc ti jti'vanej bolome, ja' ti lajunch'ix xulube, ja' chlic yilintaic ti jmulavil antse. Me'on

chc'ot yu'unic. Tst'ananic ya'yel ti antse, patil chlic sti'beic sbec'tal ya'yel, patil chlic xchiq'uic ti c'oc'.

¹⁷ Yu'un ti jtos yo'ntonic chc'otic ti ajvaliletique xchi'uic ti jti'vanej bolome, yu'un ti chac' sbaic ti abatinel ti stojol ti bolome, yu'un hech ono'ox xchapanoj ti Diose hech yu'un hech chc'ot ti pasel. Yu'un hech its'aqui o scotol ti c'utic yaloj ti Diose. ¹⁸ Ti jmulavil antse ti laj aq'uele ja' señail ti crixchanoetic te ti muc'ta jteclum ti ja' chabatin scotol ajvaliletic te ti balumil — xiyutun ti ch'ul abate.

**Ja' sc'opilal ti j'ech'el chtup'
o ti babiloniaetique**

18

Patil laj quil iyal tal ti balumil totil ch'ul abat. Tsots yabtel yich'oj. Yu'un oy squeval ti ch'ul abate, hech yu'un más isacub li' ti balumile yu'un.

²Tsots ic'opoj, hech laj yal:

—Chjin xa ti jteclum Babiloniae. Chcham xa ti babiloniaetique ti muc' scuyoj sbaique. Ja' sna pucujetic chc'ot ti jteclum yu'unique. Te chlic stsob sbaic scotol ti pucujetic ti lum chopole. Ja' xluchleb chc'ot ti ichine xchi'uic ti potslome xchi'uic ti sots'e ti jteclum yu'unique. ³ Yu'un ti babiloniaetique laj xchanubtas scotol crixchanoetic ti balumil ti c'utic mu xtun chil ti Diose, hech yu'un chjin. Ja' laj xchanubtas uc ti ajvaliletique ti scotol balumil ti ac'o spas c'usi tsc'an ti yo'nton stuquique. Ti jchonolajeletic li' ti balumile laj xa spasic ep canal yu'un ja' ichanubtasatic yu'un ti babiloniaetique ti c'utic chopol tspasique —xchi.

⁴ Hech laj ca'i chc'opojoj ti Cajvaltique te ti vinajele. Hech laj yal:

—Jun to jmulavil ants chquil ti babiloniaetique hech yu'un ho'oxuc ti te oyoxuc ti balumile, ho'oxuc ti t'ujbiloxuc cu'une, p'evo aba, mu me xac'alan aba ti stojol naca me co'ol lic apasic hech chaj c'u che'el tspasique, naca me co'ol chavich'ic castigo xchi'uic. ⁵ Ep ti jyalel ti smulique, mu jutucuc no'ox. Mi jutuc mu ch'ayemuc ti yo'nton ti Diose ti smulique. ⁶ Ma'uc no'ox hech chaj c'u che'el chac', ja' más xtoy to o'lol ti castigo chich'e. ⁷ Ti jayib vuelta laj stoy sbae, ti jayib vuelta laj spas c'utic chopole, ja' hech yepal chich' ti vocole, ch-oc'. Yu'un hech chal ti yo'ntonic: “Ti ho'ucutique mu hechucutic hech chaj c'u che'el me'on ants. Ti ho'ucutique lec pasbilucutic ti muc' yu'un scotol crixchanoetic, hech yu'un mu xquich'tic vocol”, xchiic. ⁸ Yu'un ti hech tstroy sbaique, hech yu'un ti jun no'ox c'ac'al ep castigo chtal ti stojolic. Oy chchamic, oy ch-oq'uic yu'un ti icham ti yermanoe, oy chvi'najic, Yu'un chc'ac' ti jteclume. Hech chc'ot ti pasel yu'un jelaven sp'ijil ti Diose, ja' ti juez yu'unique.

⁹ Ti ajvaliletic te ti balumile, ja' ti laj xch'umbeic smantal ti babiloniaetique, ja' ti muc xch'umbeic smantal ti Diose, ch-oq'uic ti c'alal chilic ti chc'ac' ti jteclum yu'un ti babiloniaetique yu'un tsna'ic ti babiloniaetique. Chich'ic mul yu'un ti chc'aq'uique. ¹⁰ Nom chlic sva'an sbaic yu'un chi'ic mi co'ol ch-ac'batic castigo

hech chaj c'u che'el ti i'ac'batic xa ti babiloniaetique. Hech chlic yalic:

—Lástima ti ichamic scotol ti babiloniaetique. Ti j'oc' no'ox itup'ic yu'un ti castigo ti i'ac'batique —xchiic. Ja' sc'opilal ti babiloniaetique.

¹¹Ti jchonolajeletique te ti balumile chlic yich'ic mul, chlic oc'uc yu'un ti itup' ti babiloniaetique, yu'un mu'yuc xa much'u chmambat ti c'utic chchonique. ¹²Ti c'utic chchonique ja' ti puru pasbil ti c'anal taq'uin xchi'uc ti saquil taq'uin. Chchonic ton ti toyol stojole xchi'uc perlaetic xchi'uc pino poc' ti toyol stojole, xchi'uc ic'al poc'tic, xchi'uc xela poc', xchi'uc tsajal poc'. Chchonic uc scotol te' ti oy lec yiql'ue, xchi'uc scotol c'utic pasbil mi ti sbaquel ye elefante, mi ti te' ti toyol stojole, mi ti cobre taq'uin, mi ti tembil taq'uin, mi ti marmol-ton. ¹³Chchonic uc canela, xchi'uc pimiento, xchi'uc pom, xchi'uc mirra-perfume, xchi'uc vino, xchi'uc aceite, xchi'uc harina, xchi'uc trigo, xchi'uc vacax, xchi'uc carnero, xchi'uc ca', xchi'uc carreta. Chchonic crixchanoetic uc, ja' ti much'u i'och ti mero mozoil o. ¹⁴Hech chlic yalic ti crixchanoetique:

—Scotol ti c'utic toyol yo'ntonic ono'oxe, ja' ti sc'ulejalique xchi'uc scotol ti c'utic yu'un lec ch-ilatique, mu xa sq'uelic xa yu'un co'ol itup'ic xchi'uc —xchiic. Ja' sc'opilal ti babiloniaetique.

¹⁵Ti much'u chchonolajique, ja' ti ep imambat yu'un ti babiloniaetique, nom tsva'an sbaic yu'un chi'ic mi co'ol ch-ac'batic

castigo hech chaj c'u che'el ti i'ac'batic xa ti babiloniaetique. Ch-oq'uic, chich'ic mul yu'un ti itup' ti babiloniaetique. ¹⁶Hech chalic:

—Lástima ti itup' xa ti babiloniaetique. Yu'un ti vo'one ti jteclume ja' hech chaj c'u che'el jun ants ti slapoj lino poc' ti toyol stojole, xchi'uc ic'al poc' xchi'uc tsajal poc'. Ja' ti oy snats' pasbil ti c'anal taq'uin xchi'uc ton ti toyol stojole xchi'uc perlaetic. Ja' hech ti jteclume yu'un te oy scotol ti c'utic ti jc'antique. ¹⁷Ti jun no'ox ora itup' scotolic xchi'uc sc'ulejalic —xchiic. Ja' sc'opilal ti babiloniaetique.

Nom tsva'an sbaic uc scotol yajval barcoetic xchi'uc much'utic chanavic ti barco, xchi'uc much'utic tstijic barco, xchi'uc much'utic ch-abtejic te ti nab. ¹⁸C'alal chilic ti ch'ac' ti jteclum Babiloniae ti chloc' ti xch'ayilale, tsots chlic avanuc. Hech chlic yalic:

—Lástima ti ic'ac' ti jteclum lume yu'un mu'yuc bu hech yan jteclum hech chaj c'u che'el lume —xchiic.

¹⁹Yu'un ep chich'ic mul hech yu'un chaq'uic ts'ubilum ti sjolic, ch-oq'uic, ch-avanic. Hech chalic:

—Lástima ti itup' ti Babiloniae yu'un ho'ucutic ti oy jbarcotique ti nab ja' te ep laj jpastic canal ti sventaic. Q'uelo avil, ti jun no'ox ora itup' scotolic —xchiic. Ja' sc'opilal ti babiloniaetique.

²⁰Nichim no'ox avo'ntonic acotolic ti li' xa oyoxuc li' ti vinajele, ho'oxuc ti oyoxuc ti stojol ti Diose xchi'uc ho'oxuc ti jcholc'opoxuque xchi'uc ho'oxuc ti j'alc'opoxuc yu'un ti Diose. Yu'un ti Diose chac'be stoj yu'un ti laj ylbajinoxuque —xchi ti Cajvaltique.

²¹Oy yan totil ch'ul abat laj stam jp'ej ton laj quil. Co'ol smuc'ul ti tone hech chaj c'u che'el cho!. Lic sten ochel ti yut nab. Hech laj yal:

—Hech chaj c'u che'el laj jten ochel ti yut nab ti tone, ti ich'ay ochel oe, ja' no'ox hech uc ti babiloniaetique j'ech'el chtup'ic o xchi'uc ti jteclum yu'unique.

²²Mu'yuc xa much'u tstij arpa te o, mu'yuc xa much'u choq'uesan musco te o, mu'yuc xa much'u choq'uesan aj, mu'yuc xa much'u choq'uesan scorneta. Mu'yuc xa carpintero ch-abtejic te o, mu'yuc xa jtentaq'uin te o, xchi'uc ti much'utic c'utic yan abtel xchanoicamente. Mu'yuc xa much'u chjuch'un antsetic te o. ²³Mu'yuc xa bu chtil candil te o, mu'yuc xa q'uin yu'un nupunel te o. Yu'un ja' no'ox más pasbil ti muc' yu'unic ti jmanolajeletique ti jchonolajeletique te o. Scotol crixchanoetic laj slo'la —xchi ti ch'ul abate.

²⁴Yu'un ti ep i'ac'batic castigo ti babiloniaetique, yu'un ja' laj smilic ti j'alc'opetic yu'un ti Diose xchi'uc ti much'utic oyic ti stojol ti Diose. Ja' ti sventaic ti babiloniaetique ti hech imilatic scotol ti much'utic imilatic buc no'ox ti sventa ti xch'unojbeic sc'op ti Cajvaltique.

**Ja' sc'opilal ti tspasic ti
muc' ti Diose te ti vinajel**

19 Ho'on ti Juanune patil laj ca'ibe sc'op ep criixchanoetic te ti vinajel. Ep ti jyalel. Tsots ch'opojoic, hech laj yalic:

Hocol yalbucutic ti Diose, nijcolucutic xa ti sventa ti Cajvaltic Dios cu'unique.

Stuc chch'umbat sc'op sbatel osil.

Stuc tspas mantal sbatel osil.

²Toj chchapánvan.

Chc'ot ti pasel ti c'utic chale.

Laj xa yac'be castigo yu'un smul ti babiloniaetique, ja' ti pasbil ti muc' ono'oxe.

Ja' hech chaj c'u che'el jmulavil ants laj sbolibtas scotol criixchanoetic ti babiloniaetique.

Ti Diose laj xa yac'be stojic yu'un ti imilbat ti abatetic yu'un, xchiic.

³Yan vuelta laj yalic:

—Hocol yalbucutic ti Diose sbatel osil te chich'ic castigo o —xchiic.

⁴Ti veinticuatro ti vo' totiletique xchi'uc ti chanvo'ique laj spatan sbaic ti lum, ilequilc'opojoic yu'un ti Diose ti te nacal ti muc'ta naclebale. Hech laj yalic:

—Jun yutsil ti hech chc'ot ti pasel. Hocol yalbucutic ti Diose —xchiic.

⁵Oy much'u chc'opojo te yo' bu ti muc'ta naclebale. Hech laj yal:

Hocol yalbucutic ti Diose, xachiic me, ho'oxuc ti yabatoxuque, ho'oxuc ti laj xa axi'ic ti Diose, manchuc mi tsots avabtelic ono'oxe, manchuc mi mu tsotsuc avabtelic ono'oxe, xchi.

⁶Laj ca'i hech chaj c'u che'el chc'opojo ep criixchanoetic. Tsots chc'opojo hech chaj c'u che'el nojelal uc'um, o hech chaj c'u che'el chauc ti tsots ch-avane. Hech laj yal:

Hocol yalbucutic ti Diose.

Stuc tspas mantal ti Cajvaltic Diose, ja' ti stuc jelaven sp'ijile.

⁷ Nichim no'ox co'ntontic ti
jpastic ti muc' yu'un laj
xa sta yorail ti chnupun ti
Cajvaltique.
Chapal xa ti yajnile.
⁸ Ti ac'bil ti sc'u'e pasbil ti lino
poc' ti toyol stojole.
Lum sac ti jyalel; chquevan ti
sc'u'e,
xchi xc'opojo. Ti lino poq'ue ja'
señail ti toj yo'ntonico ti i'ac'batic ti
much'utic oyic ti stojol ti Diose.

Ja' sc'opilal ti q'uin yu'un chnupun ti Cajvaltique

⁹ Ti ch'ul abate hech laj yalbun:
—Ts'ibao ti hun avi to: “Jun no'ox
yutsil ti much'utic ch'amumbil
yu'un ti Cajvaltique yu'un chba
sq'uelic ti chnupune”—xiyutun.
Hech laj yalbun uc:
—Ja' sc'op ti Diose, ja' melel
—xiyutun.
¹⁰ Ho'oni laj jpatan jba ti stojol
yu'un jc'an ti jpas ti muc'. Hech laj
yalbun:
—Mu me xapas hech. Ja' chapas
ti muc' ti Diose. Yu'un ho'oni co'ol
cac'oj jbatic ti abatinel yu'un ti
Diose xchi'uc scotol avermanotac uc
ti Jamal chalbeic sc'opilal ti Jesuse.
Yu'un co'ol chcalbeic sc'opilal ti
Jesuse, hech yu'un co'ol yabatucutic
ti Diose xchi'uc ti j'alc'opetic ti
vo'one —xiyutun.

Ja' sc'opilal ti much'u scajlebinoj ti saquil ca'

¹¹ Laj quil más ijam ti vinajele.
Te oy saquil ca' laj quil. Ti much'u
scajlebinoje toj yo'nton mu sna'
xlo'lavan, xchi sc'opilal. Toj
chchapánvan. Toj ti castigo chaq'ue.

¹² Ti jujup'ej ti sate xpulpun no'ox
chtíl hech chaj c'u che'el yat c'oc'.
Ep scorona ti sjol. Ts'ibabil sbi
pero mu'yuc much'u laj sna!. Stuc
no'ox laj sna!. ¹³ Ts'ajbil ti ch'ich'
ti sc'u' ti slapoje. Ja' ti C'op sbie,
ja' ti tal yalbucutic c'u x'elan
yo'nton ti Jtotic Diose. ¹⁴ Chi'imbil
yu'un scotol yabat ti te oyic ti
vinajele. Jun no'ox yutsil ti sc'u'ic
ti slapojoque. Pasbil ti lino poc'
x'elan. Sac ti jyalel. Puru saquil ca'
scajlebinojc scotolic. ¹⁵ Ti C'ope
yac'oj sba chloc' ti ye espada.
Oy lec ye ti espadae yu'un hech
chac'be castigo scotol ti much'utic
mu xch'umbat sc'ope. Tsots tspas
ti mantal scotol. Persa chch'umbat
smantal yu'un. Hech ch-ac'bat
castigo ti much'utic tscontrainic
ti Diose yu'un ilinem ti Diose ti
stojolic. ¹⁶ Ti sc'u' xchi'uc ti scub
hech ts'ibabil sbi: Ja' ti reye ti tspas
ti mantal scotol yan reyetic. Ja' ti
totil ajvalile ti tspas ti mantal scotol
yan ajvaliletic, xchi.

¹⁷ Laj quil oy jun ch'ul abat te
va'al ti sba ti c'ac'ale. Tsots ic'opojo.
Laj spas ti mantal ti xuleme ti
tanjole. Hech laj yalbe:

—La'ic me, tsobo abaic tal
yu'un chac' ep ve'elil ti Diose.

¹⁸ Chati'beic sbec'tal reyetic xchi'uc
capitán soldadoetic, xchi'uc
much'utic yan tsots yabtel yich'ojic.
Chati'beic sbec'talic ca'etic xchi'uc
ti much'utic scajlebinojique, xchi'uc
sbec'talic scotol ti much'utic
tscontrainic ti Diose manchuc mi
oyic ti libre, manchuc mi oyic ti
mozoil, manchuc mi tsots yabtel
yich'ojic, manchuc mi mu tsotsuc
yabtel yich'ojic —xut.

¹⁹Laj quil te stsoboj sbaic ti primero jti'vanej bolome xchi'uc ti reyetic te ti balumil, scotol xchi'uc ti yajsoldadoetique, yu'un tspasic pleito xchi'uc ti C'ope ti te cajal ti ca'e, xchi'uc ti abatetic yu'une.

²⁰Itsacat ti primero jti'vanej bolome xchi'uc ti nopolbil j'alc'op yu'une. Ti nopolbil j'alc'ope ja' ti laj spas jchop o abteletic ti stojol ti primero jti'vanej bolome hech ilo'laat scotol ti much'utic yich'ojbeic smarca ti primero jti'vanej bolome. Ja' ti much'u laj squejan sbaic ti stojol ti sloc'tombail ti primero jti'vanej bolome. Ti xcha'va'alique, ja' ti primero jti'vanej bolome xchi'uc ti nopolbil j'alc'op yu'une, cuxul itenatic ochel ti muc'ta c'oc' yo' bu chtil azufre. ²¹Ja'uc ti much'utic laj sts'acliic ono'ox ti primero jti'vanej bolome xchi'uc ti nopolbil j'alc'op yu'une, ja' scotolic imilatic ti espada ti yac'oj sba chloc' ti ye ti C'ope ti te cajal ti ca'e. Tal ti'batuc sbec'talic yu'un ti xuleme ti tanjole. Inoj xch'utic ti xuleme ti tanjole.

**Ja' sc'opilal ti jmil habil
chchucat ti Satanase**

20 Laj quil ti iloc' ti vinajel iyal tal jun ch'ul abat. Stsacoj ti sc'ob syaveil ti xabe. Stsacoj ti sc'ob uc muc'ta cadena taq'uin. ²Ba stsac ti dragone, ja' ti antiguo chone, ja' ti totil pucuje, ja' ti Satanase. Laj stsac, laj xchuc yu'un hech chucbil chcom jmil habil. ³Laj sten ochel ti yut xab. Patil laj smacbe sti' ti xabe. Te laj yac'be comel sello ti smac sti' ti xabe yu'un ja' jmil habil mu xu' slo'la ti crixchanoetique. Ja'to mi

its'aqui ti jmil habile ja'to chcoltaat j'oc'uc ti pucuje.

⁴Laj quil ep muc'tic naclebaletic. Te nacajtic ti much'utic ac'bil yabtelic ti chchapvanique. Te laj quilbe xch'ulelic ti much'utic imilatic ti sventa ti sc'op ti Diose, ti sventa uc ti jamal laj xcholbe sc'opilal ti Jesuse. Ja' ti much'utic muc squejan sbaic ti stojol ti primero jti'vanej bolome xchi'uc ti sloc'tombaile, ti muc xich'beic ti sc'ob mi ti stiba ti smarcae. Laj quil uc icha'cuxiic xchi'uc sbec'talic. Ja' ach' sbec'talic xa yich'ojic. Jmil habil co'ol tspasic mantal xchi'uc ti Cristoe.

**Ja' sc'opilal ti much'utic
primero chcha'cuxiic**

⁵Yu'un ja' primero chcha'cuxiic xchi'uc sbec'talic ti much'utic laj xch'umbeic sc'op ti Cajvaltique. Ti yan crixchanoetique, ja' ti much'utic mu xch'unojbuc sc'op ti Cajvaltique, ja'to mi its'aqui ti jmil habile, ja'to chcha'cuxiic xchi'uc sbec'talic. ⁶Jun no'ox yutsil scotol ti much'utic primero chcha'cuxiique. Mu'yuc xa smulic. Mu xa xchacham yan vuelta, ja' ti mu x'ac'batic castigo. Chtunic yu'un ti Diose xchi'uc ti Cristoe hech chaj c'u che'el laj yac' sbaic ti abatinel yu'un ti Diose ti jchi'iltac ti vo'one ti i'ochic ti palee. Jmil habil co'ol tspasic mantal xchi'uc ti Cajvaltique.

⁷C'alal mi its'aqui xa ti jmil habile, chjambat ti xabe hech chcol loq'uel ti Satanase. ⁸Chba slo'la yan vuelta ti crixchanoetique ti sjoylejal balumil. Ja' Gog xchi'uc Magog

sbic ti crixchanoetique. Chba stsob tal yu'un tspasic pleito. Ep ti jyalel chtalic. Mu stac' atel hech chaj c'u che'el hi' ti ti'nab. ⁹Ti sjoylejal balumil italic ti crixchanoetique. Yu'un tsc'an tstup'ic tscuyic ti yol snich'nab ti Diose, hech yu'un tal sjoyubatac yo' bu nacajtic ti much'utic oyic ti stojol ti Diose xchi'uc ti jteclum Jerusalene, ja' ti c'uxubimbil yu'un ti Diose. Ti Diose laj sten yalel ti balumil c'oc!. Hech icham scotolic ti much'utic laj scontrainic ti Diose. ¹⁰Ti totil pucuje ti ilo'laatic yu'une, ja' laj quil itenat ochel ti muc'ta c'oc' yo' bu chtil azufre, yo' bu tiq'uil xa ti primero jti'vanej bolome xchi'uc ti nopolbil j'alc'op yu'une. Ti c'ac'al ti ac'ubal te chich'ic castigo sbatel osil o.

**Ja' sc'opilal ti much'utic mu
xch'unojbuc sc'op ti Diose ti ja' te
ch-ich'batic sc'op ti bu sac naclebale**

¹¹Laj quil oy muc'ta naclebal te o, sac ti naclebale. Ja' te nacal ti Diose. Ti ora no'ox itup' ti balumile ti vinajele te ti stojol ti Diose. ¹²⁻¹³Laj quil te va'ajtic ti stojol ti Diose scotol ti much'utic mu xch'unojbuc sc'op ti Diose c'alal ichamique, mi tsots yabetel yich'ojic, mi mu tsotsuc yabetel yich'ojic. Ti much'utic ichamic ti nab, icha'cuxi loc' tal ti nab ti sbec'talique. Ti much'utic ichamic ti balumil icha'cuxi loc' tal ti ch'en ti campo santo ti sbec'talique. Iloq'uib tal ti c'atimbac ti xch'ulelique, hech laj snup sbaic xchi'uc ti sbec'talique, hech te hul sva'an sbaic ti stojol ti Diose scotolic. Ti Diose lic

sjam ti hunetique. Oy yan hun laj sjam uc, ja' ti hun yo' bu ts'ibabil sbic ti much'utic chcuxiic sbatel osile. Hech scotolic i'ich'bat sc'op yu'un smulic ti sventa ti c'u che'el ts'ibabil ti hune, ti c'u x'elan ti yabetelic ti laj spasique ti jujune. ¹⁴Scotolic itenatic ochel ti muc'ta c'oc!. Hech mu'yuc xa much'u chcham. Mu'yuc xa c'atimbac yu'un scotolic itenatic xa ochel ti muc'ta c'oc!. Ja' xchibal velta chchamic. Ti primero velta ichamique, ja' no'ox ba yich' vocol xch'ulel. Ja'uc ti xchibal veltae, cuxul xchi'uc sbec'tal ba yich' vocol sbatel osil te ti muc'ta c'oc!. ¹⁵Ti much'utic itenatic ochel ti muc'ta c'oq'ue, ja' ti much'utic mu p'ejeluc sbi ti hun yo' bu p'ejambil sbic ti much'utic chcuxiic sbatel osile.

**Ja' sc'opilal ti ach' vinajele
xchi'uc ti ach' balumile**

21 Patil laj quil ach' vinajel xchi'uc ach' balumil. Yu'un itup' xa ti poco vinajele xchi'uc ti poco balumile. Mu'yuc xa ti nabe. ²Ho'on Juanun laj quil iloc' tal ti stojol ti Diose te ti vinajel jun muc'ta jteclum. Ja' ti ach' Jerusalene. Ja' puru lec, mu'yuc mulil te o. Iyal tal. Lec meltsambil hech chaj c'u che'el jun ants ti lec xchapanoj sba yu'un chic' sba xchi'uc smalal. ³Laj ca'i oy much'u tsots chc'opoj te yo' bu ti muc'ta naclebale te ti vinajele. Hech laj yal:

—A'yo me ava'yic. Ti Diose chchi'in ti naclej ti crixchanoetique. Yu'un Dios chc'otic. Ja' Dios yu'unic sbatel osil. ⁴Ti Diose tscusbe loq'uel

scotol ya'lel satic. Te mu'yuc much'u chcham, mu'yuc much'u chich'mul, mu'yuc much'u ch-oc', mu'yuc much'u c'ux cha'i. Yu'un ilaj xa sc'opilal ti hech ono'ox oye —xchi.

⁵Hech lic yal ti Diose ti te nacal ti muc'ta naclebale:

—A'yo me ava'i, ach' ti jpas scotol —xchi.

Hech lic yalbun:

—Ts'ibao ti hun avi to yu'un melel ti jc'ope. Chc'ot ti pasel —xiyutun.

⁶Hech laj yalbun uc:

—Ihu' xa cu'un. Ho'on laj jliques scotol, ho'on laj xa ju'tes scotol. Ho'on jtalel oyun. Hech chaj c'u che'el smoton chavac'beic ho' ti much'u taquin yo'ntone, ja' no'ox hech ti much'u tsc'an ti chcole, ja' smoton ti jcolta sbatel osil. ⁷Ti much'u stsal yu'un scotole, ho'on Diosun yu'un chic'ot o. Ja' col jnich'on chc'ot o. ⁸Ja'uc ti much'utic chi'ique xchi'uc ti much'utic mu xixch'umbucun ti jc'ope, xchi'uc ti much'utic tspas loquile lo'ile, xchi'uc ti jmivilanejetique, xchi'uc ti jmulaviletique, xchi'uc ti jpicch'ich'etique, xchi'uc ti much'utic xch'unojic ti santoetique, xchi'uc ti much'utic tsnoplic c'ope, scotolic ti jten ochel xchi'uc sbec'talic ti muc'ta c'oc' yo' bu chtil azufre. Ja' xchibal velta chchamic —xiyutun ti Diose.

Ja' sc'opilal ti ach' Jerusalene

⁹Ti hucvo' ch'ul abatetic ti yich'ojic ono'ox ti hucub tazaetic yo' bu tic'ajtic ti slajeb castigoe, oy jun tal sc'oponun. Hech tal yalbun:

—La' me, chacac'bot avil ti bu chnaqui xchi'uc ti yajnile ti Cajvaltique —xiyutun.

¹⁰Laj yic'un batel ti bu muc'ta vits laj ca'i. Toyol ti vitse. Te laj yac'bun jq'uel ti muc'ta jteclume, ja' ti puru leque, ja' ti mu'yuc xa mulil te oe. Ja' ti ach' Jerusalene. Ti c'alal laj quile, yac'oj sba chyal tal ti stojol ti Diose. ¹¹Yich'ojbe squeval ti Diose. Chquevan no'ox hech chaj c'u che'el ton ti toyol stojole. Ja' hech chaj c'u che'el chleblej jaspe-ton. Sac hech chaj c'u che'el espejo. ¹²Oy muc'ta macte' ti sjoylejal ti jteclume. Toyol ti macte'e. Oy lajcheb sti'. Ti jujun sti' te va'al jujun ch'ul abat. Ti jujun sti' te p'ejel jujutos jbitic, ho'ucutic ti yelnich'onucutic ti Israele, ti lajchachopucutique. ¹³Ti stojol sloq'ueb c'ac'al oy oxib sti' ti macte'e. Ti stojol norte oy oxib sti', ti stojol sur oy oxib sti', ti stojol smaleb c'ac'al oy oxib sti'. ¹⁴Lajchacoj cimiento yich'oj ti macte'e. Ti jujucoj ti cimientoe te p'ejel jbitutic jujun, ho'ontutic ti yajchanc'opuntutic ti Cajvaltique ti lajchavo'untutique.

¹⁵Ti ch'ul abat ti laj sc'oponune yich'oj smetro pasbil ti c'anal taq'uin yu'un ja' tsp'sis ti jteclume xchi'uc ti smac sti'e xchi'uc ti macte' yu'un ti jteclume. ¹⁶Cuadrado ti jteclume, co'ol sjamalil xchi'uc snatil. Lic sp'sis ti smetro ti jteclume. Cha'mil oxib ciento kilómetro iloc!. Co'ol snatil xchi'uc stoylejal xchi'uc sjamalil. Muc' ti jteclume. ¹⁷Laj sp'sis ti macte' yu'un ti jteclume, sesenta y seis metro iloc!. Hech chaj c'u che'el ti jp'istic ti ho'ucutique, ja' hech laj sp'sis ti ch'ul abate.

¹⁸Ti macte' yu'un ti jteclume, pasbil ti jaspe-ton, sac. Ja'uc ti naetique puru c'anal taq'uin pasbil,

xleblun hech chaj c'u che'el espejo.
19 Ti cimiento yu'un ti macte' yu'un
 ti jteclume, ja' ti puru ton ti toyol
 stojoles ti yich'oje. Ti primero
 cimientoe ja' jaspe-ton sbi, sac. Ti
 xchibal cimientoe ja' zafiro-ton sbi,
 yox. Ti yoxibal cimientoe ja' agata-
 ton sbi, yoxyoxtic. Ti xchanibal
 cimientoe ja' esmeralda-ton sbi, yox.
20 Ti yo'obal cimientoe ja' onice-ton
 sbi, sac xchi'uc tsoj. Ti svaquibal
 cimientoe ja' cornalina-ton sbi, tsoj.
 Ti sucubal cimientoe ja' crisólito-
 ton sbi, c'on. Ti xvaxaquibal
 cimientoe ja' berilo-ton sbi, yox. Ti
 sbalunebal cimientoe ja' topacio-
 ton sbi, c'onc'ontic. Ti slajunebal
 cimientoe ja' crisopraso-ton sbi,
 c'on xchi'uc yox. Ti sbuluchibal
 cimientoe ja' jacinto-ton sbi, ic'ic'tic.
 Ti slajchebal cimientoe ja' amatista-
 ton sbi, tsojtsojtic. **21** Ti lajcheb smac
 sti' ja' jujup'ej perla yich'ojo. Sac ti
 perlæ. Pasbil ti puru c'anal taq'uin
 ti calletique. Xleblajet no'ox hech
 chaj c'u che'el espejo.

22 Ti jteclume mu'yuc xa templo
 te o laj quil. Mu'yuc xa stu yu'unic
 templo te o yu'un te xa xchi'inojic ti
 Diose, ja' ti jelaven spl'ijile, xchi'uc
 ti Cajvaltique ti icham cu'untique.
23 Te ti jteclum mu'yuc xa stu ti
 c'ac'ale ti ue yu'un te oy ti Diose
 xchi'uc ti Cajvaltique, oy squeval.
24 Scotol ti much'utic icolic xae, ja'
 ti talemic ti jujupam balumile, te
 xa chanavic ti squeval ti Diose. Oy
 talemic uc ajvaliletic yu'unic, ja' ti
 co'ol laj xch'umbeic sc'op ti Diose
 hech lec itunic yu'un ti Diose c'alal
 li'oyic ti balumile. **25** Mu'yuc bu
 chmacbat sti' ti jteclume yu'un
 puru c'ac'altic te o. Yu'un mu'yuc

xa ac'ubal. **26** Ti jaylajuntos ti
 crixchanoetique chvinaj scotol ti
 c'utic x'elan ti i'ac'batic sp'ijilic
 yu'un ti Cajvaltique, ja' ti c'utic
 lec laj spasique. **27** Te mu x'ochic
 mi junuc ti much'utic bolibenique,
 xchi'uc ti much'utic chopol c'utic
 tspasique, xchi'uc ti much'utic
 tsnopic c'ope. Ja' no'ox ch-ochic
 ti much'utic p'ejajtic sbic ti hun
 yu'un ti Cajvaltique ti laj yac' sba ti
 milel cu'untique. Ja' ti hech chal ti
 hun much'utic chcuxiic sbatel osile.

22 Patil laj yac'bun jq'uel ti
 uc'um ti jun no'ox yutsile,
 ja' ti ho' sventa cuxlejal sbatel osile.
 Te chloc' tal te ti bu snacleb ti Diose
 xchi'uc ti Cajvaltique. Ti uc'ume
 chleblun hech chaj c'u che'el espejo.
2 Ti muc'ta jteclum oy jun muc'ta
 calle. Te ti o'lol ti calle te chanav ti
 uc'ume. Ti jujujech ti uc'ume te oy
 ti te'etic sventa cuxlejal sbatel osil.
 Ti te'e ja' tsjelilan ti sate ti chaq'ue
 jujun u. Lajchatos chac'. Ti yanal
 ti te'e ja' sventa scolel ti ep ti tos
 ti crixchanoetique ti te nacajtique.
3 Mi jutuc mu'yuc c'usi chopol te
 o. Te tspas mantal ti Diose xchi'uc
 ti Cajvaltique. Scotol ti yaj'abtele ti
 icol yu'une te chac' sbaic ti abatinel
 ti stojol. **4** Tsq'uelbeic xa sat ti Diose.
 Te ts'ibabil ti stibaic ti sbi ti Diose.
5 Te mu x'ic'ub osil. Mu sc'anic
 luz, mu sc'anic c'ac'al, yu'un chac'
 squeval stuc ti Cajvaltique Diose. Ja'
 tspasic mantal xchi'uc sbatel osil.

**Ja' sc'opilal chital ti
 ora, xchi ti Jesuse**

6 Hech laj yalbun ti ch'ul abate:
 —Melel ti ch'ot ti pasel ti c'u
 che'el laj xa calbote. Ti Diose

ja' ti laj sventaimbe yo'ntonic ti j'alc'opetic yu'une ti vo'one, laj stacun talel, ho'on ti xch'ul'abatune, yu'un chacac'boxuc ana'ic ho'oxuc ti yaj'abteloxuque ti c'usi po'ot xa chc'ot ti pasele.

⁷A'yo me ava'i, chtal la ti ora ti Cajvaltique. Jun no'ox yutsil scotol ti much'utic chac' ti yo'ntonic ti c'usi ts'ibabil ti hun li'to, ja' ti po'ot xa chc'ot ti pasele —xiyutun ti ch'ul abate.

⁸Ho'on Juanun, ho'on laj ca'i scotol, ho'on laj quil scotol li'to. C'alal laj co'nton laj ca'i scotol laj quil scotol, laj jpatan jba ti lum ti stojol ti ch'ul abate ti laj yac'bun jq'uel scotol avi to yu'un jc'an ti jpas ti muc!. ⁹Hech laj yalbun:

—Mu xapasun ti muc' ho'oni. Yu'un co'ol cac'oj jbatic ti abatinel yu'un ti Diose xchi'uc ti avermanotaque, ja' ti j'alc'opetic yu'un ti Diose ti vo'one xchi'uc scotol ti much'utic chac' ti yo'ntonic ti c'op li' ti hun li'to. Ja' stuc tsc'an ti jpastic ti muc' ti Diose jcotoltic —xiyutun ti ch'ul abate.

¹⁰Hech laj yalbun uc:

—Mu me xapac'be sello yu'un hech mu macaluc chcom ti hun avi to, ja' ti sc'opilal ti c'usi chc'ot ti pasele. Ac'o sq'uelic scotolic yu'un po'ot xa chc'ot ti pasel. ¹¹Ti much'u mu tojuc yo'ntone, mi mu sc'an xch'un ti c'u che'el ts'ibabile, tspasilan o ti c'usi chopole. Ti much'u boliben yo'ntone, mi mu sc'an xch'un ti c'u che'el ts'ibabile, tspasilan o ti c'utic tsc'an ti sbe'c'tale. Ja'uc ti much'u toj yo'ntone, toj tspasilan scotol. Ti much'u lecuben xa yo'ntone,

ja' tspasilan ti c'usi leque, mu xa xch'umbe smantal ti sbe'c'tale —xiyutun ti ch'ul abate.

¹²Hech chal ti Jesuse:

—Chital ti ora, chtal jchapan scotol. Ti c'utic x'elan laj spase ja' hech chich'ic. ¹³Ho'on laj jliques scotol, ho'on ti hu'tes scotol. Ho'on jtalel oyun —xchi ti Jesuse.

¹⁴Jun no'ox yutsil scotol ti much'utic ipocbatic loq'uel smulique ti xch'ich'el ti Cajvaltique. Yu'un hech xu' chba slo'be sat ti te' sventa cuxlejal sbatel osile. Xu' ch-ochic te ti yut ti muc'ta jteclume. ¹⁵Yu'un mu xu' ch-ochic ti muc'ta jteclum ti much'utic mu xtun yo'ntonic, xchi'uc ti jpicch'ich'etique, xchi'uc ti jmulivajeletique, xchi'uc ti jmilvanejetique, xchi'uc ti much'utic chch'unic ti santoetique, xchi'uc scotol ti much'utic lec cha'yic tsnopic c'op ti chlo'lavanique.

¹⁶Ho'on Jesusun laj xa jtac talel ti ch'ul abat cu'une hech laj xa yalboxuc ti c'usi chc'ot ti pasele, ho'oxuc ti ach'unojbucun ti jc'ope. Ho'on yelnich'onun ti Davide. Ho'on ti jtsacbe comel yabtel, ho'on ti jpas mantal sbatel osil. Hech chaj c'u che'el ti muc'ta c'anale c'alal chaq'uelic, chana'ic ti tsta xa yorail tsacub, ja' no'ox hechun uc ti ho'oni ti c'alal chavil ti chitale, hech chana'ic ti i'ech' xa scotol ti vocal avu'unique —xiyutun ti Jesuse.

¹⁷Ti ho'ucutique ti yajnilucutic ti Cajvaltique xchi'uc ti Ch'ul Espíritue, "La' me", chcutic ti Cajvaltique. Ti much'utic cha'yic ti c'op ts'ibabil avi to, "la' me", ac'o chiuc uc.

Scotol ti much'u taquin yo'ntone,
ja' ti mu'yuc smuc'ul yo'ntone, ac'o
taluc. Yu'un scotol ti much'u tsc'ane,
smoton ch-ac'bat yuch' ti ho' sventa
cuxlejal sbatel osile, hech chcuixic
sbatel osil.

¹⁸Hech laj yal uc ti Jesuse:
—Ho'on ti jtaq'ui scotol ti
much'utic cha'yic ti c'op ti li' ti hun
li'to ti chal ti c'usi chc'ot ti pasel.
Scotol ti much'u chac'be xchi'il avi
c'op li'to, ja' hech yepal ch-ac'batic
castigo yu'un ti Diose hech chaj
c'u che'el li' ts'ibabil ti hun li'to.
¹⁹Scotol ti much'u mu spas ti muc'
scotol ti c'op avi to ti chal ti c'usi

chc'ot ti pasel, hech mu xu' ch-och
ti muc'ta jteclume yo' bu mu'yuc xa
mulil. Hech mu xba slo'be sat ti te'e
sventa cuxlejal sbatel osil hech chaj
c'u che'el ts'ibabil ti hun li'to —xchi
ti Jesuse.

²⁰Hech chal ti Cajvaltique ja' ti laj
yalbun scotol avi to:

—Melel chcal, po'ot xa chiyal tal
—xchi.

Jun yutsil ti hech chc'ot ti pasel.
“La' me, Cajval Jesús”, xichi.

²¹Ac'o yac'be bendición ti
Cajvaltic Jesucristoe scotol ti c'u
yepal lecubtasbil xa yo'ntonic
yu'un.